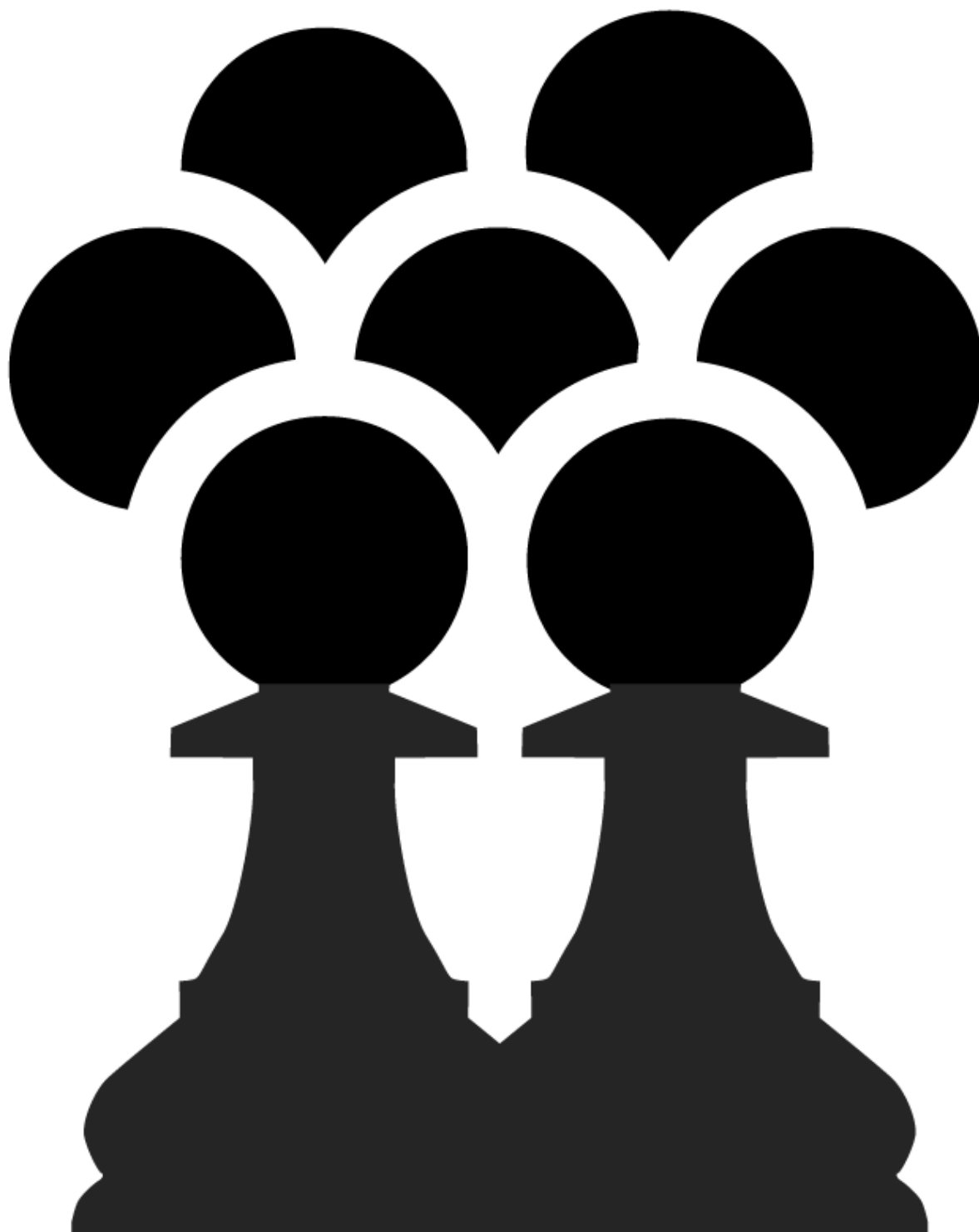

Clubblad van Schaakvereniging **Promotie Zoetermeer**

de Promoot

jaargang **65** | nummer **3** | april 2017

→ www.svpromotie.nl ←

DE PROMOOT

Clubblad van Schaakvereniging 'Promotie'

jaargang **65** | nummer **3** | april 2017

Schaakvereniging 'Promotie' – opgericht 6 oktober 1952

Speelzaal: Wooncentrum Gondelkade, Gondelkade 33, Zoetermeer
 Website: **www.svpromotie.nl**
 Contributie: senioren (vanaf 20 jr): € 149,- / junioren (t/m 20 jr): € 71,50 / studenten: € 70,- /
 leskosten € 22,50 / alleen extern: € 70,00
 Donaties: minimaal € 25,00
 Bankrekening: 2405362 (NL79 INGB 0002 4053 62), t.n.v. Schaakvereniging Promotie, Zoetermeer

Ereleden: P. Briggeman, G. Eggink, J. Meijer, M. Nepveu, G. Swart, J. Veldhuizen

bestuur	naam	adres	telefoon + e-mail
voorzitter	J. van den Berg (Jaap)	Wildenberg 18 2716 ND Zoetermeer	(079) 321 42 59 voorzitter.svpromotie@gmail.com
secretaris	D. Th. Brinkman (Dirk)	v.Boisotring 97 2722 AB Zoetermeer	(079) 342 20 05 secretaris.svpromotie@gmail.com
penningmeester	H. Minnema (Hans)	Esmoreitschouw 41 2726 KJ Zoetermeer	(06) 24 13 20 30 penningmeester.svpromotie@gmail.com
wedstrijdleader intern	M. Wichhart (Maarten)	Linie 4 2652 HB Berkel en Rodenrijs	(010) 842 35 41 wl.intern.svpromotie@gmail.com
wedstrijdleader extern	R. de Vries (Rob)	Comriekade 24 2481 AE Woubrugge	(0172) 58 73 35, (06) 22 41 94 68 wl.extern.svpromotie@gmail.com
algemeen adjunct	< vacature >		
voorzitter jeugdcommissie	D.J.F. van Nies (Dingeman)	Rhonestroom 22 2721 CC Zoetermeer	(079) 341 84 32 jeugdleader.svpromotie@gmail.com

	naam	adres	telefoon + e-mail
redactie clubblad De Promoot	H.J. Alberts (Henk)	Trompstraat 98 2266 KL Leidschendam	(070) 320 64 29 h.j.alberts@hetnet.nl
	R. de Vries (Rob)	Comriekade 24 2481 AE Woubrugge	(0172) 58 73 35 r.de_vries@wxs.nl
webmaster svpromotie.nl	R.R. Matai (Rudi)	Sicilië 1 2721 HN Zoetermeer	(079) 888 59 52 wmprom@hotmail.nl
materiaal- commissaris	C. Schoon (Chris)	Alexander Dubčekplaats 32 2332 HX Leiden	(06) 23 07 66 17 ccschoon2010@kpnmail.nl

➔ www.svpromotie.nl ⬅

Inhoud

Intro: Redactioneel	<i>redactie</i>	blz. 2
Intro: Van de voorzitter	<i>Jaap van den Berg</i>	2
Intern: Stand na de 28 ^e ronde	<i>Maarten Wichhart</i>	3
Intern: "Flexibel divergeren"	<i>Maarten Wichhart</i>	4
Extern: Alle uitslagen t/m 12 april	<i>Rob de Vries</i>	5
Partij: Simultaan	<i>Manuel Nepveu</i>	6
Partij: Zoektocht naar de Pygmeeën en de Reuzin	<i>Bernard Bannink</i>	7
Varia: Tentoonstelling Genghis Kahn in Soest	<i>Henk Alberts</i>	9
Analyse: Een spade dieper [3]: Recht op de meid af!?	<i>Jan Willem Duijzer</i>	10
Varia: Vergrijst Promotie?	<i>Harrie Boerkamp</i>	12
Opgaven: Wit/zwart speelt en wint	<i>redactie</i>	14
Varia: Vals spel	<i>Chris Schoon</i>	15
De zetten van Van Zetten: Drie maal is scheepsrecht	<i>Maarten van Zetten</i>	16
Varia: Gibraltar - Iran (wel een beetje fakenieuws)	<i>Henk Alberts</i>	17
Partijen: Een sprong in de Pinka	<i>Hans Meijer</i>	19
Rating: Robby op weg naar de 2640	<i>Harrie Boerkamp</i>	21
Varia: Voormalig jeugdkampioen premier van Servië	<i>Henk Alberts</i>	22
Kerstpuzzel: oplossing + uitslag	<i>Jan Blankespoor</i>	24
Uit de oude doos: Door gevaarlijke gekken omringd!	<i>Jan van den Bergh †</i>	25
Varia: Alternatieve feiten	<i>Rob de Vries</i>	26
Partijen: Twee partijen tegen Floris Lantzendörffer	<i>Rudi Matai</i>	27
Partijen: Nieuwe ervaringen	<i>Max Kanbier</i>	29
Varia: Oerdegelijk en vóór de doodstraf	<i>Gerhard Eggink</i>	36
Opgaven: Oplossingen problemen	<i>redactie</i>	37
Agenda: Alle evenementen t/m zomer 2017	<i>bestuur</i>	38

3 maal "kort maar krachtig"

[A] zwart aan zet ●

[B] wit aan zet ○

[C] wit aan zet ○

[bron: Hans Ree, NRC]

(oplossingen: → blz. 37)

intro	Redactioneel		Henk Alberts Rob de Vries
--------------	---------------------	--	--

In dit nummer van de Promoot de dagelijkse zaken, zoals de interne standen en Maarten Wichhart die filosofeert over de kwaliteit van onze analyses en of dit wel analyseren is. Daarnaast de uitslag van de zeskamp en een uitgebreide analyse hoe Max Kanbier (nieuwe Promoot-auteur, welkom!) zijn zeskamp beleefde. En het artikel dat Jan Willem Duijzer instuurde zat in een bestand dat "fransenmax" heet. Fransenmax? Ja want Frans Martens en Max Toxopeus speelde een interessante pot tegen elkaar. De titel van dat artikel (en de inhoud ook) is nog veel leuker dan de naam van het bestand: "Recht op de meid af"!

Naast de interne ook de externe standen. Daarbij kunt u lezen hoe Rudi Matai in twee teams en in twee klassen van dezelfde speler won. Maarten van Zetten probeert dit vervolgens met driemaal is scheepsrecht nog te overtreffen (beoordeel zelf maar of dit gelukt is) en Gerhard Eggink (pseudoniem van Edgar H. Kriggen) geeft zijn visie over wedstrijdverslagen en politieke terminologie. En als hoogtepunt vertelt Bernard na lang onderzoek hoe de Pygmeeën van de Reuzin wonnen.

Daarnaast becijfert Harrie Boerkamp welke rating Robby uiteindelijk gaat halen volgens de statistieken, en gaat hij na of Promotie al dan niet vergrijst, en kunt u lezen hoe Manuel (héél lang geleden, in een simultaan) remise speelde tegen Jeroen Piket. Maar deze Promoot kijkt veel verder de wereld in: het gaat over Gibraltar waar een aantal Promotianen een wereldtoernooi speelden; het gaat over de Iraniërs - onder wie een tegenstandster van Bernard - die in Gibraltar de wereldpers haalden; en het gaat over de politici in Servië, en over de link van Genghis Kahn met het schaakspel, en over hoe Willem Broekman in het verre Oostenrijk door de jeugd gedwongen werd in de "woeste" Pinka te springen. Maar goed, wijlen Jan van den Bergh signaleerde het in 2007 al (uit de oude doos): we zijn door gevaarlijke gekken omringd!

Met andere woorden: wat doet U nog op deze pagina? (O ja, eerst nog het voorwoord van de voorzitter lezen...). Veel leesplezier!

intro		Van de voorzitter	Jaap van den Berg
--------------	---	--------------------------	------------------------------------

"In het Ghehtarieh-park zitten ze alweer op hun vaste stek: de heren op leeftijd. Ze komen hier al jaren samen in het schaakpaviljoentje. Een simpel bouwwerk is het: van de zijkanten open maar wel voorzien van een dak. Het is koud op deze februaridag, maar er zijn echte schaakbordtafels en thermoskannen vol hete thee. Dat scheelt."

Dit waren mijn openingswoorden bij de aanvang van onze ledenvergadering op 7 maart. Ik heb die avond de column van Carolien Omidi uit Trouw van 25 februari 2017 voorgelezen. Elders in de Promoot kunt u lezen hoe dat tot inspiratie heeft gediend van onze eigen fact-checker Henk Alberts. Wat ik hier nog wel naar voren wil halen is de vanzelfsprekendheid waarmee deze heren (ook daar dus) komen schaken. De schrijfster typeert het schaken als een goed excuus om de deur uit te gaan, om onder de mensen te zijn. Of dat ook voor ons op gaat weet ik niet van iedereen. Ik onderschrijf wel wat Harrie Boerkamp in de ledenvergadering zei over onze interne competitie. Daar mogen we met recht zeer blij mee zijn. Regelmatig zijn er 20 tot 25 partijen aan de gang. Wie bij ons schaakt is dus echt onder de mensen, schakers weliswaar, maar onder de mensen. Af en toe is dat spannend. Zeker in het eerste kwartier waar nog niet iedereen begonnen is. Maar niet alleen dan, want waar de een in opperste concentratie verlangt naar volkomen stilte, beginnen anderen met omstanders enthousiast hun partij te analyseren. Dat vraagt van ons allen zowel respect als tolerantie.

Daarom herhaal ik nog graag het slot van Omidi's verhaal: "De mannen in het paviljoen zal het een zorg zijn. Zij schenken thee in en spelen nog een potje in hun eigen schaakparadijs waar zorgen en problemen van de buitenwereld geen toegang vinden".

Ook die rust wens ik ons nog lang toe.

intern	Stand na de 28^e ronde (periode 3, ronde 5, 11 april 2017)	Maarten Wichhart
---------------	--	-----------------------------

groep 1				
pos.	speler	punten	ELO	TPR
1	A. de Waal	342	2173	2145
2	R. Kevlishvili (j)	336	2388	2367
3	B. Bannink	324	2217	2118
4	H. Kuipers	309	1726	2027
5	H. Noordhoek	309	1950	2092
6	J. W. Duijzer	306	2039	2060
7	H. Ouwers	306	1925	2027
8	R. Schrik	303	2058	2101
9	S. de Swart	288	1972	1953
10	M. Kanbier (j)	282	1708	1924
11	J. Baas	282	1953	1932
12	L. Smaal	273	1840	1938
13	B. Ahlers	273	2052	2000
14	M. Wichhart	261	1985	1861
15	M. Nepveu	261	1901	1859
16	P. van der Werve	258	2058	1912
17	N. Peerdeman	252	1906	1913
18	J. Bosman	246	1824	1862
19	A. Schuurman	240	1890	1948
20	H. Boerkamp	237	1886	1805
21	T. Morcus	229	1829	1914
22	J. Tan	228	1875	1840
23	J. Koster	228	1901	1767
24	B. Albertus (j)	220	1475	1834
25	E. Eveleens	213	1682	1807
26	J. Sibbing	210	1905	1831
27	J. Blankespoor	209	1943	1842
28	F. Martens	207	1650	1760
29	R. Minnema	201	1861	1697
3-	H. Minnema	194	1707	1752

groep 2				
pos.	speler	punten	ELO	TPR
1	S. de Jong	229	1830	1880
2	J. Mostert	222	1927	1796
3	E. Guijt	200	1675	1718
4	J. van den Berg	198	1717	1791
5	B. van de Graaf	194	1782	1754
6	D. Brinkman	192	1610	1676
7	J. Veldhuizen	192	1638	1713
8	F. Sieben	187	1752	1768
9	W. Tsai	182	1903	1777
10	G. Toxopeus	180	1629	1541
11	M. Hettfleisch	180	1712	1610
12	G. Eggink	176	1898	1714
13	B. Ameling	176	1684	1669
14	D. van Nies	174	1653	1691
15	S. van Dongen	166	1387	1698
16	K. Maliepaard	164	1552	1485
17	C. Schoon	154	1391	1373
18	R. Matai	152	1666	1668
19	P. Hijma	152	1424	1441
20	R. de Vries	152	1460	1432
21	J. Lipka	146	--	1534
22	F. Varenkamp	146	1430	1518
23	Ma. van Staden	134	1541	1257
24	N. van den Berg	128	--	1381
25	H. Bragonje	126	1377	1411
26	A. van Etten	124	1508	1466
27	T. van Wissen	120	1247	891
28	J. de Roo	70	1347	1054
29	D. Devid	20	--	808

(J) = speelt jeugdtempo
→ in tegenstelling tot de stand op de website zijn de spelers hier gerangschikt op het <u>totaal aantal punten</u> (dus niet op het aantal punten in de 3 ^e periode)

<i>intern</i>	"Flexibel divergeren"	<i>Maarten Wichhart</i>
----------------------	------------------------------	------------------------------------

De interne competitie is alweer gevorderd tot ronde 28, nog maar 7 wedstrijden te gaan. De strijd aan kop is zelden zo close geweest als dit jaar. Ton gaat nog aan kop, maar binnen schootsafstand staat Robby op plek 2. Het verschil met nummer 3 Bernard is ook slechts 18 punten, dus 1 overwinning.

Opvallend is dat allen op een duidelijk verschillende manier aan hun respectabele puntentotaal komen. Robby speelde dit seizoen slechts 13x intern, maar wint wel bijna alles. Bernard speelde meer wedstrijden intern, maar kreeg ook 9 keer de externe compensatie van 12 punten. In de interne rondes tot nu toe was hij voor zijn doen wel vrij scheutig met de punten (3 nederlagen en 4 remises). Ton doet extern niet mee, en speelt derhalve bijna alle interne wedstrijden. Hier komt hij tot een zeer degelijke score (13x winst, 8x remise, 3x verlies).

De laatste anderhalve maand wordt dus spannend. Waarschijnlijk worden er nog veel interessante partijen gespeeld voordat alles beslist is.

Voor mij persoonlijk is de derde helft minstens net zo amusant als de wedstrijd zelf. Lekker in de bar onder het genot van een biertje de partijen van de avond 'analyseren'. Tsja, ik gebruik hier het woord analyseren, maar het is de vraag of dat terecht is. Ergens op een website duik ik de volgende definitie op:

"Analyseren is het grondig onderzoeken en het ontleden van iets. Om iets te kunnen analyseren, moet het opgedeeld worden in verschillende onderdelen. Bij een probleem moet er dus stapje voor stapje gekeken worden wat dat betreffende probleem veroorzaakt en hoe de specifieke onderdelen van dat probleem opgelost kunnen worden. Al deze gegevens moeten dus zeer nauwkeurig bekeken en bestudeerd worden, om tot een uiteindelijk oordeel te kunnen komen."

Sommigen van u zullen denken dat dit inderdaad is wat er dan gebeurt. Mensen die rond dit tijdstip nog aanwezig zijn, of zelf deelnemen aan de 'analyse' weten wel beter. In de praktijk wordt er een slachtoffer uitgekozen: "Hé, laat jij je partij eens zien". De eerste 10 zetten komen meestal vrij rustig op het bord. Daarna barst het los.

Verschillende omstanders roepen de eerste zetten die bij hun opkomen. Altijd denken ze het in oogopslag beter te weten dan de speler die de hele avond over de stelling heeft nagedacht. Meestal blijft het niet bij het roepen van zetten, maar worden deze ongevraagd ook op het bord gezet. Anderen reageren direct en proberen de uitgevoerde zet enthousiast te weerleggen. Niet door een de ontstane stelling nauwkeurig te bestuderen. Nee, meestal door snel handelen, gepaard met een portie misplaatste bluf. Wild heen en weer bewegende armen gaan zo een enige tijd over het bord. Over en weer worden verbale aanvallen geplaatst. Uiteindelijk moet een van de partijen zijn ongelijk toegeven. Daarna proberen we de partijstelling weer op te zetten, maar binnen een minuut herhaalt bovenstaande zich weer. Dit steekspel gaat zo door, totdat aan het eind van de avond het licht uitgaat.

Na dit opgeschreven te hebben, lees ik nogmaals de definitie van analyseren. Ik stel vast dat deze geliefde bezigheid op de late dinsdagavond hoognodig een andere naam moet krijgen. Ik stel 'flexibel divergeren' voor, maar sta open voor andere suggesties.

□

Rapid-driedaagse (9 rondes) 3 maal op dinsdagavond: <u>6, 13 en 20 juni</u> 3 rondes per avond (20:15, 21:15, 22:15), einde circa 23:00, speeltempo 25 min. p.p.p.p.	Zomercompetitie (20 rondes) 10 maal op dinsdagavond: <u>27 juni t/m 29 augustus</u> 2 rondes per avond (20:15 en 21:45), einde circa 23:00, speeltempo afhankelijk van speelsterkte (handicap-systeem)
→ DEELNAME GRATIS - IEDEREEN WELKOM ← neem gerust een familielid of buurman/vrouw mee!	

<i>extern</i>		Alle uitslagen t/m 12 april			Rob de Vries	
team	klasse	wedstrijd	uitslag	match-punten	bord-punten	positie
P1	KNSB 3 ^E	Promotie 1 - ASC 1 Bennekom 1 - Promotie 1 LSG 3 - Promotie 1 Promotie 1 - Caissa 5 Wijker Toren 2 - Promotie 1 Promotie 1 - Charlois-Europoort 2 ASV 2 - Promotie 1 Promotie 1 - Boven IJ 1 Santpoort 2 - Promotie 1	4 - 4 3½ - 4½ 5 - 3 4 - 4 3½ - 4½ 5 - 3 3½ - 4½ 3 - 5 → 6 mei	10 (max. 16) = 62,5 %	32½ (max. 64) = 50,8 %	3 ^e
P2	Prom.	Promotie 3 - Promotie 2 Promotie 2 - DSC 4 RSC-Belgisch Park 1 - Promotie 2 Promotie 2 - Scheve Toren 1 Schaakhuis 2 - Promotie 2 Promotie 2 - SHTV 1 Promotie 2 - WSC 2	3 - 5 4 - 4 4½ - 3½ 5 - 3 4 - 4 3 - 5 4½ - 3½	8 (max. 14) = 57,1 %	29 (max. 56) = 51,8 %	5 ^e eind-stand
P3	Prom.	Promotie 3 - Promotie 2 WSC 2 - Promotie 3 Promotie 3 - DSC 4 Schaakhuis 2 - Promotie 3 Promotie 3 - RSC-Belgisch Park 1 Scheve Toren 1 - Promotie 3 Promotie 3 - SHTV 1	3 - 5 7½ - ½ 2 - 6 6 - 2 1½ - 6½ 6 - 2 ½ - 7½	0 (max. 14) = 0 %	7 (max. 56) = 12,5 %	8 ^e eind-stand
P4	1 ^A	SHTV 3 - Promotie 4 Promotie 4 - Novelty Destroyers 1 WSC 3 - Promotie 4 Promotie 4 - DD 3 DD 5 - Promotie 4 Promotie 4 - Rijswijk 3 Botwinnik 2 - Promotie 4	1½ - 6½ 4 - 4 4½ - 3½ 3½ - 4½ 2 - 6 2½ - 5½ 4 - 4	6 (max. 14) = 43,9 %	30 (max. 56) = 53,6 %	5 ^e eind-stand
P5	2 ^A	Promotie 5 - HSV 1 DD 6 - Promotie 5 Promotie 5 - Scheve Toren 2 DSC 7 - Promotie 5 Promotie 5 - Rijswijk 4 WSC 5 - Promotie 5 Promotie 5 - Schaakhuis 4	4 - 4 2½ - 5½ 4 - 4 4 - 4 4 - 4 4 - 4 6 - 2	9 (max. 14) = 64,3 %	31½ (max. 56) = 56,3 %	2 ^e eind-stand
P6	2 ^B	Pomar 1 - Promotie 6 Promotie 6 - Lierse 1 Schaakhuis 3 - Promotie 6 Promotie 6 - DCSV 1 Haeghe Ooievaar 2 - Promotie 6 Promotie 6 - DSC 6 Promotie 6 - DSC 4	6 - 2 4½ - 3½ 5 - 3 5 - 3 4½ - 3½ 2½ - 5½ 3½ - 4½	4 (max. 14) = 28,6 %	24 (max. 56) = 42,9 %	7 ^e eind-stand
P7	4	Promotie 7 - DSC 12 Botwinnik 5 - Promotie 7 Promotie 7 - Lierse 3 Rijswijk 5 - Promotie 7 Promotie 7 - WSC 7 RSC-Belgisch Park 3 - Promotie 7 Promotie 7 - Botwinnik 6 Scheve Toren 3 - Promotie 7	6 - 0® 3 - 3 2½ - 3½ 5 - 1 3 - 2 3 - 3 3 - 3 → 21 april	7 (max. 14) = 50,0 %	21½ (max. 42) = 51,2 %	5 ^e
KNSB-beker		1 ^e ronde: Voorschoten - Promotie	3 - 1	uitgeschakeld		
HSB-beker		1 ^e ronde: Promotie - DSC kwartfinale: Promotie - RSC-Belg.Park	3 - 1 1½ - 2½	naar kwartfinale uitgeschakeld		

partij	Simultaan	Manuel Nepveu
---------------	------------------	--------------------------

Onlangs nog zagen we op de clubsite dat Jan Willem Duijzer in een simultaan remise had gespeeld tegen de winnaar van het Tata-toernooi, Wesley So. Natuurlijk, de GM moest tegelijkertijd tegen meer schakers aantreden waardoor hij niet zijn volle aandacht aan JW kon schenken. Voor So was het “a day at the office”, voor Jan Willem zonder twijfel net iets meer dan dat.

Als ik aan een simultaan meedoe tegen een gekwalificeerde speler beschouw ik de zaak als mislukt wanneer ik niet minimaal remise houd. Maar als dat lukt op een manier waarvan de schaakengines niet over hun nek gaan vind ik dat een opsteker. Begrijp ik kennelijk nog *iets* van het spel...

In de jaren tachtig en negentig speelde ik voor Shell mee aan de bedrijfsschaakkampioenschappen. Dat was toen nog een serieuze zaak. Zeven voorronden in elk van de onderbonden en twee slotzaterdagen ergens in den lande. En geen vluggertjes of rapid, neen serieuze partijen. Nu moet je daar niet meer om komen, maar dat is een andere discussie. Aan het einde van de voorronden in de HSB was er altijd een avond georganiseerd waar sommigen zich te buiten konden gaan aan vluggeren, maar er ook een simultaan werd gegeven door een sterke speler. Ton Vissers – de goden hebben zijn ziel – die in de organisatie van het hele gebeuren van de kampioenschappen immer een grote rol speelde had dat altijd puik georganiseerd. De volgende simultaanpartij werd gespeeld in 1988, samen met ongeveer twintig andere “ontmoetingen”. Simultaangever Jeroen Piket, rende weliswaar niet langs de borden, zoals ik Loek van Wely ooit te onzent heb zien doen, maar hij hield het tempo er wel in. Ik heb er een goede herinnering aan overgehouden, al was de partij vast niet zo spectaculair als die van Jan Willem.

GM Jeroen Piket - MN, Den Haag 2/5/1988

Grünfeld-Indisch

1 d4, Pf6 2 c4, g6 3 Pc3, d5 4 Pf3, Lg7 5 Db3, dc4x 6 Dc4x, 0-0 7 e4, Lg4 8 Le3, Pfd7 9 Td1, Pb6 10 Db3, Pc6 11 d5, Pe5 12 Le2, Pf3x+ 13 gf3x, Lh5 14 Tg1, Dc8 15 Tg3,

Tot zover alles theorie. Nu moet Zwart de witte voorpost gaan aantasten. Maar hoe? Indertijd was 15..., c6 de te spelen zet, zoals mijn database leert. Diezelfde database leert ook dat Zwart vervolgens wel erg vaak onderuit ging. Een bias in de database? Ik speel iets anders waarop Jeroen Piket volgens Houdini niet optimaal reageert. Voorstel Houdini: 16 a4 en Wit komt volgens mijn elektronische vriend beter te staan. Zoals het gaat ziet Houdini nergens een wezenlijk voordeel voor een van de partijen. Wit probeert overduidelijk nog wel wat, maar ik geef geen krimp.

15,,,,e6!? 16 de6x?!, De6x 17 De6x, fe6x 18 f4, Le2x 19 Ke2x, Lc3x 20 bc3x, Pc4 21 Td4, Pe3x 22 Ke3x, Tad8 23 Tg5, b6 24 h4, c5 25 Td8x, Td8x 26 f5, ef5x 27 ef5x, Kf7 28 fg6x+, hg6x 29 h5, gh5x 30 Th5x, Kg6 31 Th1, c4 32 Ke4, Td2 33 f4, Ta2x 34 f5+, Kf7 35 Th7+, Kf6 36 Tc7, Te2+ 37 Kd4, Ta2 38 Ke4, Te2+ 39 Kd4 (½ – ½)

“Gaap gaap”, hoor ik Boerkamp en zijn geestverwanten zeggen. Dames er al af bij zet 17! Kan zelfs een blind paard dan nog wel schade aanrichten? Het oordeel zij aan de lezer.

□

partij	Zoektocht naar de Pygmeeën en de Reuzin	<i>Bernard Bannink</i>
---------------	--	-------------------------------

In 2012 speelde ik een partij tegen Ad Reijneveld waarin ik eerst gewonnen kwam te staan maar na een fout zijn h-pion niet meer kon stoppen en ik uiteindelijk 4 pionnen en 2 paarden tegen een dame had. Na wat onnauwkeurigheden van mijn tegenstander wist ik nog te winnen. De partij verliep als volgt:

Bernard Bannink – Ad Reijneveld, KNSB 11-02-2012

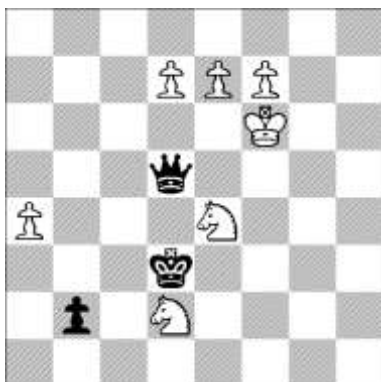
1.d4 Pf6 2.Lg5 Pe4 3.Lf4 c5 4.f3 Da5+ 5.c3 Pf6 6.Pd2 d6 7.e4 cxd4 8.Pc4 Dd8 9.cxd4 d5 10.Lxb8 Txb8 11.Pe5 Da5+ 12.Dd2 Dxd2+ 13.Kxd2 a6 14.Ld3 e6 15.Pe2 Lb4+ 16.Ke3 Ke7 17.Tac1 La5 18.Lxa6 dxe4 19.fxe4 Pg4+ 20.Pxg4 bxa6 21.Pe5 Lb7 22.b3 Thc8 23.Txc8 Txc8 24.Tc1 Txc1 25.Pxc1 f5 26.exf5 Lxg2 27.fxe6 Kxe6 28.Pcd3 g5 29.Pc5+ Kd5 30.Pxa6 Lb6 31.Pb4+ Ke6 32.a4 h5 33.Pa2 Ld5 34.Pc4 Lc7 35.h3 g4 36.hxg4 h4 37.Pc3 h3 38.Pxd5 h2 39.Pxc7+ Kd7 40.Pb5 h1D

41.Kd3 Dd1+ 42.Kc3 De1+ 43.Kb2 Kc6 44.Ka3 Kd5 45.a5 Kc6 46.Ka4 Dg1 47.a6 Da1+ 48.Pca3 Kb6 49.a7 Kb7 50.d5 Dd1 51.g5 Dg4+ 52.Pc4 Dxg5 53.d6 Dg4 54.d7 Dxd7 55.a8D+ **1–0**

Na de partij kon ik mij iets herinneren van een Reuzin en Pygmeeën, waarbij de paarden en pionnen Pygmeeën zijn en de zwarte dame uiteraard de Reuzin. Ik vroeg Henk Alberts of hij dit ook ergens kon terugvinden maar hij bleef mij het antwoord schuldig.

Begin dit jaar was ik het boek "The Joys of Chess" van Christian Hesse dat ik van Hans Meijer heb gehad aan het lezen en op bladzijde 342 kwam ik de volgende positie tegen in het hoofdstuk "Stumbling at the winning post"; het ging om een partij tussen Janowski en Edward Lasker:

Hier was het remise na **68. ... Dd4 69. Ke6?? b1D 70. Pxb1 Dxe4+ 71. Kf6 Dh4+**. Kg6 in plaats van Ke6 had eenvoudig gewonnen. Door deze stelling wist ik mij te herinneren dat het om deze partij ging waar ik het citaat van kende. Dus ik ging zoeken, zowel online als in de boeken die ik heb. En ik vond de partij terug in "500 Master games of chess" van Dr. S. Tartakower en J. Du Mont. De aantekeningen zijn van Cor Jansen en het commentaar na zet 54 is van Tartakower.

Een van de opwindendste en tegelijk een van de meest curieuze partijen ooit gespeeld, is de partij Janowski - Edward Lasker uit het toernooi te New York in 1924. De held van de partij en tegelijk het slachtoffer van de grillen van Caïssa was de witspeler David Janowski. Geen schaakspeler heeft in zijn leven zoveel gewonnen staande partijen verblunderd. Maar dat het juist in deze partij moest gebeuren was toch wel buitengewoon dramatisch. David Janowski was een zeer bijzonder mens. Hij was ongelooflijk eigenwijs en beschouwde zichzelf als de beste speler die ooit geleefd had. Geen enkele nederlaag deed hem in dat opzicht van mening veranderen. Toen hij bijvoorbeeld in zijn match met ►

Emanuel Lasker (geen familie van Edward Lasker) in 1908 de eerste drie partijen verloren had, zei hij, dat Lasker zo stompzinig schaak speelde, dat het niet om aan te zien was. Lasker won die match met 8-0! Van Janowski was ook bekend, dat hij elke prijs die hij won met de meeste spoed aan de speeltafel vergokte. Iedere keer dacht hij, dat hij een waterdicht systeem had ontwikkeld.

En dan nu de partij waar het om gaat.

D. Janowski - Ed. Lasker, New York, 1924

1.d4 d5 2.Lf4 Pf6 3.e3 e6 4.Ld3 c5 5.c3 Db6 6.Dc2 Pbd7 7.Pd2 Ld6 8.Lxd6 Beter was 8.Pgf3. Afruil op f4 zou wit dan teveel invloed in het centrum geven. **8... Dxd6 9.f4 Pg4 10.Pf1 cxd4 11.cxd4 Db4+ 12.Ke2 Pb6 13.a3 De7 14.Pf3 Ld7 15.h3 Tc8** Gedachteloos gespeeld. Na 15...Pf6 zou zwart overwegend hebben gestaan. **16.Dxc8+!** Janowski grijpt zijn kans. Hij krijgt slechts een toren en een paard voor zijn dame en dat is niet genoeg. Zwarts taak is echter allesbehalve gemakkelijk. Zijn stukken werken onvoldoende samen en de druk van wit op de h-lijn is erg vervelend. **16... Pxc8 17.hxg4 Pd6 18.Tc1 Pc4** Verovert de meerderheid op de damevleugel, maar daarmee is de partij geenszins gewonnen zoals spoedig blijkt. **19.Lxc4 dxc4 20.P1d2 b5 21.Th5 f6 22.g5 Kd8?** Waarschijnlijk de beslissende fout. Zwart offert een pion om zijn koning in veiligheid te brengen. Veel beter was 22... Lc6, zoals Aljechin in het toernooiboek aangeeft, om de loper tegen een paard te ruilen. In het verdere verloop van de partij zal de loper een droevige rol spelen. **23.Tch1 Le8 24.Txh7 Txh7 25.Txh7 fxg5 26.Pxg5** Dreigt 27.Txg7! **26... Kc8 27.Th8 Kb7 28.Pde4** Dreigt 29.Txe8. De paarden werken als paarden. **28... Kb6 29.Pc5 Lc6** Weer volgens Aljechin was wits 29^e zet minder goed en had zwart zich nu met 29...e5 uit de nesten kunnen werken. Zoals Ed. Lasker in zijn boek 'Chess Secrets' laat zien klopt dat niet helemaal. Bijvoorbeeld: 29... e5 30.Pge6 exf4 31.exf4 en wit blijft geweldig staan (31... Lf7 32.Tb8+ Ka5 33.Tb7 De8 34.Txa7+ Kb6 35.Ta6 mat.) **30.Pgxe6 Ld5** De pion op g2 had zwart in elk geval kunnen 'meenemen'. **31.Pg5 Ka5 32.e4 Lc6 33.Ke3 Le8 34.Pf3 b4 35.Pe5!** Op 35... c3 zou nu volgen 36.bxc3 bxa3 37.Txe8! Dxe8 38.Pc4+ Kb5 39.Pd6+ enz. **35... Lb5**

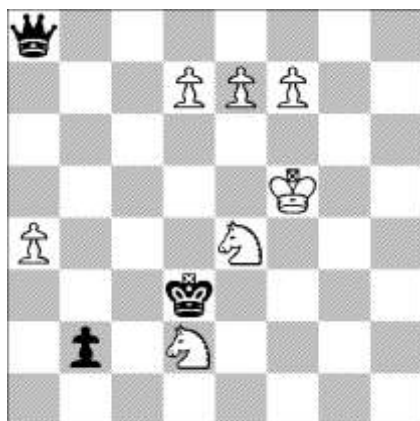

36.a4 Wint ook, maar veel en veel langzamer dan 36.Tb8!, waarmee de partij meteen uit was. Er dreigt dan mat in twee zetten (Pxc4 en axb4 mat) en op 36... b3 volgt 37.a4! **36... Lxa4 37.Pxc4+ Kb5 38.Pe5 Ka5 39.Tb8 Lb5 40.g3 g5 41.Pf3 gxf4+ 42.gxf4 Dh7 43.f5** Eenvoudiger was 43.Tb7. De zwarte a-pion gaat nu nog voor verwarring zorgen. **43... Dh1 44.Pb3+ Ka4 45.Pbd2 Dh6+ 46.Kf2 Ld3 47.Tg8 Df4** Door vermoeidheid geplaagd heeft wit niet al te best gespeeld. De tegenkansen van zwart blijken uiteindelijk toch onvoldoende. **48.Th8 b3** De pion op e4 kon niet genomen worden. **49.Th4 Dc7 50.f6 Lc4 51.Th5 Le6 52.Te5 Df7 53.Txe6!!** Uitstekend! De zwarte dame kan niet op tegen de witte vrijpionnen en de formidabele paarden. **53... Dxe6 54.e5**

"The ensuing endgame is most unusual (two knights and a phalanx of thee pawns against the queen) and should be won by the Pigmyies surrounding the Giantess unless black manages to obtain an counter-chance." (Tartakower)

54. ... Kb4 55.Ke3 a5 56.Kf4 a4 57.Pg5 Dd7 58.f7 De7 59.d5 a3 60.bxa3+ Kc3 Zwart doet wat hij kan. 61.d6 Df8 62.Pge4+ Kd3 63.e6 Dh6+ 64.Kf5 b2 65.d7 Df8 66.a4 Da8 67.e7

Ooit zo'n stelling gezien? Wit staat nu volkomen gewonnen. Hij kan echter nog één fout maken en warempel, hij maakt hem. Om je de haren uit je hoofd te trekken. **67... Dd5+ 68.Kf6 Dd4+ 69.Ke6??** Dat is hem! Na 69.Kg6! b1D 76.d8D Dbg1+ 71.Pg5 was de partijt uit. **69... b1D 70.Pxb1** Indien 70. d8D dan Da2+ en 71...Dxf7+ met eeuwig schaak. **70. ... Dxe4+ 71.Kf6** Naar de damevleugel kan de koning ook niet uitwijken, want als hij dan tenslotte op d8 is aangeland, wordt hij met Db8 mat gezet. Mat op de bovenste rij. **71... Dh4+ Remise.** (72.Kg7 Dxe7 73.d8D Dxd8 74.f8D Dd7+ en 75... Dxa4). Bij het analyseren van deze historische slag op het schaakbord is dankbaar gebruik gemaakt, zoals het heet, van aantekeningen van Aljechin en Edward Lasker.

Zo was na 5 jaar mijn zoektocht naar de Pygmeeën en de Reuzin ten einde.

<i>varia</i>	Tentoonstelling Genghis Kahn in Soest	<i>Henk Alberts</i>
--------------	--	--------------------------------

In het Nationale Militaire Museum in Soest wordt tot 27 augustus 2017 de tentoonstelling "Genghis Khan, wereldveroveraar te paard" gehouden. Genghis Khan (1162-1227) volgde zijn vader Yesükhei op als leider van een Mongoolse stam en verenigde later de Mongoolse en Turkse stammen tot een confederatie. Op het hoogtepunt van zijn macht heerste hij vanaf China tot en met Polen. Vlak voor zijn dood verdeelde hij zijn imperium onder zijn vier zonen. Op de tentoonstelling zijn meer dan 200 topstukken uit het Inner Mongolia Museum in Hohhot (China, Binnen-Mongolië), waaronder ook een paar schaak-objecten. De objecten zijn nooit eerder vertoond buiten China, Soest heeft de primeur.

Mongools schaakspel

1644-1911 (Qing-dynastie)

Mongools schaken is erg populair bij de Mongolen. De stijl en stukken van het Mongools schaken lijken op die van gewoon schaken, maar er zijn wel wat kleine verschillen. Het wordt in het Mongools *Shatela* genoemd en is een oud en uniek spel dat op de steppen werd gespeeld.

Porseleinen schaakstukken

1260-1368 (Yuan-dynastie)

Deze porseleinen schaakstukken verbeelden mensen die op leeuwen en paarden rijden. De combinatie van de symboliek van het paard en het typisch Chinese porselein is een goed voorbeeld van de samenkomst van de Mongoolse en de Chinese Han-beschaving tijdens de Yuan-dynastie.

□

28 februari 2017: Frans Martens - Max Toxopeus

Soms sukkelt een clubavond zich droevig naar het einde. Het is stil in de zaal, maar niet de gespannen stilte van verborgen dreiging en intens werkende breinen, eerder een stilte die het gevolg is van een toestand van versufdheid en halfslaap. De meeste partijen eindigen zonder strijd in remise en waar er sprake is van winnaars en verliezers verloopt dat zonder emotie. "Over het hoofd gezien", "goed gespeeld", "kan gebeuren", "slechte indeling", dat is het laconieke commentaar dat bij zo'n avond hoort. Niemand heeft behoefte aan een post mortem. Als er niets gebeurd is valt er immers ook niets te analyseren. De bierconsumptie is laag en wordt hooguit nog wat ondersteund door een toevallige Champions League wedstrijd op televisie. Zulke clubavonden kun je maar beter snel vergeten.

Op 28 februari jl. was het een heel andere avond. Een avond die zinderde van de spanning. Van de 21 partijen werden er slechts 7 remise en dat pas na zware gevechten. Bernard verloor, nog altijd een sensatie. En bij één partij verdrongen de clubleden zich. Niet slechts een enkel moment, maar van begin tot eind. Dat was bij de partij van Frans Martens en Max Toxopeus, op karakteristieke wijze gewonnen door Frans. Ik laat er een paar fragmenten van zien.

Een vervaarlijke opening

1.d4 c5 2.e3 cxd4 3.exd4 d5 4.c4 e6 5.b3?!

Frans tegen Max. Een clash van karakters. Aanval tegen verdediging. Emotie tegen ratio. Impulsiviteit tegen bedachtzaamheid. De interne competitieleider had het niet beter uit kunnen zoeken. Frans ziet geen gevaar, hij creëert gevaar; met 5.b3?! demonstreert hij dat. Ik vind het een (te) gevaarlijke zet; de witte positie komt erg open te liggen. 5.Pc3 zou mijn voorstel zijn. De opening gaat dan in de richting van de Panov variant van de Caro Kann, die ook al behoorlijk agressief is. Maar ik zei het al: Frans ziet geen gevaar.

5....Pf6 6.Ld2 Pe4 7.Pf3 Pxd2 8.Pbxd2 Le7 9.Ld3 Pd7

De opening is door beide spelers wat onnadenkend behandeld, terwijl de scherpste van de stelling juist om goed nadenken vraagt. Na 6.Ld2 had zwart al een pion kunnen winnen met 6....dxc4 gevolgd door 7....Dxd4. Maar belangrijker om naar te kijken vind ik de stelling na 9....Pd7 (9....Pc6! was een stuk actiever geweest). Een spade dieper.

Mijn tip zou zijn om in deze stelling de spanning te handhaven. Bijvoorbeeld met Dc2 of de rokade. Ik geef een voorbeeld. 10.0-0 0-0 11.Dc2 Pf6 12.c5! en wit staat heel plezierig. Hij dreigt zijn pionnenmeerderheid op de damevleugel in beweging te brengen, terwijl het zwarte tegenspel moeilijk op gang komt. De zwarte loper op c8 komt er bijvoorbeeld niet goed uit.

In de cavalerie zijn er drie aanvalsscenario's, linksom, rechtsom of "recht op de meid af"! Het is wel duidelijk wat het favoriete scenario van Frans (in het schaakspel) is. Mijn aanbeveling is om het ook eens "linksom" te proberen...

Met een overrompend vervolg

In de partij volgde: **10.cxd5 exd5 11.0-0 0-0 12.Pe5 Ld6 13.Pdf3 Df6 14.Te1 Lb4 15.Te3!**

Recht op de meid af, zoals ik al zei. Maar eerst even een spade dieper. Hoe moeten we deze stelling beoordelen? De witte opstelling ziet er dreigend uit, maar hoe gevaarlijk is het echt? Tja. Om eerlijk te zijn: er is objectief gesproken niet veel aan de hand. Het is eerder zwart die beter staat dan wit. Na bijvoorbeeld 15....Pxe5 16.Pxe5 Le6 17.Dh5 g6 18.Tg3 Lc3 komt zwart in het voordeel. Een handicap voor wit is het ontbreken van de bruinveldige loper.

Max kiest voor de tegenaanval met **15.....Pxe5 16.Pxe5 Lc3?** Door Frans a tempo beantwoord met **17.Tc1?**, in combinatie met een van Mikhail Tal afgekeken doordringende oogopslag. Leuk om te zien. Zijn lichaamstaal spreekt boekdelen: "dat 16.....Lc3 zag ik al aankomen, pak die pion op d4 maar, die krijg ik met rente terug na 18.Lxh7+!". Het ontgaat beide spelers dat in plaats van 17.Tc1 ook direct 17.Lxh7+ al mogelijk is, waarmee wit een gezonde pion wint. Max pakt de pion: **17.....Lxd4 18.Lxh7+ Kxh7 19.Dxd4 Le6 20.Dd3+** (waarom?) **g6 21.Tce1 Tad8 22.Tf3 Lf5 23.Dd4 Tfe8 24.g4!**

IJzersterk gespeeld. Het lijkt alsof zwart kan counteren met Dg5 of met het door Max gespeelde Dh4, maar Frans heeft verder gekeken. Na 24.....Dg5 wint wit met 25.Th3+ Kg8 26.Th8+! Kxh8 27.Pf3+ en de zwarte dame valt ten prooi aan het witte offensief. Na het gespeelde **24.....Dh4** (goed gevonden: wit kan niet slaan op f5, omdat dan zijn eigen dame valt) kwam **25.Tee3!**

En een mooi slot

Er is geen redding meer voor Max, die het overigens – terecht – blijft proberen. **25....Dg5 26.Pxf7** (mooier was de al eerder genoemde variant met Th3+ gevolgd door Th8+) **Dxg4+ 27.Dxg4 Lxg4 28.Tf4 Txe3 29.fxe3 Te8 30.Txg4 Txe3 31.Tg2 Kg7 32.Pd6 b6 33.Pf5+!**

Een fraaie slotzet die een eind maakt aan alle twijfels. Wit wint.

Een partij die het aanzien meer dan waard was en die leuk is om na te spelen. Frans en Max: bedankt!

varia	Vergrijst Promotie?	Harrie Boerkamp
--------------	----------------------------	------------------------

In gesprek met wat clubleden na de ledenvergadering bleek dat menigeen denkt dat het op onze club ernstig mis is met de doorstroming van de jeugd naar de senioren. En dat de seniorenafdeling aan het vergrijzen is. Met een klein statistisch onderzoek probeer ik antwoord te geven op de volgende drie vragen:

- Is Promotie oud?
- Is Promotie aan het vergrijzen?
- Stroomt de jeugd wel door?

❖ *Is Promotie oud?*

Op 1 januari 2017 was de gemiddelde leeftijd van de 142 Promotieleden 29 jaar. Dat is jong, want de gemiddelde leeftijd van de Nederlander is 39 jaar. Daar steken we gunstig bij af.

Het gemiddelde wordt sterk naar beneden getrokken door het grote aantal jeugdleden. Er zijn

- 80 junioren met een gemiddelde leeftijd van 11 jaar;
- 62 senioren met een gemiddelde leeftijd van 53 jaar.

De gemiddelde leeftijd van de Nederlander boven de 20 is 50,5 jaar.

→ Ja, onze senioren zijn iets ouder dan de gemiddelde Nederlander.

De verdeling in leeftijdsvakken van 10 jaar:

Leeftijd	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-100
Aantal	30	50	5	11	10	12	14	8	1	1

Het aantal jeugdleden vergeleken met de senioren is werkelijk enorm. Als de tieners allemaal lid zouden blijven zou de club groeien tot zo'n vierhonderd leden. Omdat schaken een spel is wat je tot op hoge leeftijd onbekommerd kan beoefenen, zou je een evenwichtige verdeling van de leeftijden verwachten, in het geval van Promotie ongeveer 10 per tijdvak van 20 tot 80 jaar. Het valt dan op dat Promotie relatief weinig twintigers heeft en veel zestigers.

❖ *Is Promotie aan het vergrijzen?*

Hoe waren deze cijfers vijf jaar geleden?

Op 1 januari 2012 was de gemiddelde leeftijd van de 122 leden 32 jaar. Er waren toen

- 57 junioren met een gemiddelde leeftijd van 11 jaar;
- 65 senioren met een gemiddelde leeftijd van 50 jaar.

Twee dingen vallen op. Er waren veel minder jeugdleden. En de gemiddelde leeftijd van de senioren was drie jaar lager.

→ Ja, we zijn inderdaad aan het vergrijzen.

De verdeling in 2012 was:

Leeftijd	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-100
Aantal	22	35	9	9	12	14	18	2	1	0

We hadden toen nog méér zestigers. Het aantal twintigers was toen echter ongeveer normaal. Het grote verschil tussen de zestigers (geboren tussen 1942 en 1951) en de zeventigers wordt veroorzaakt door de oorlog en de babyboom erna.

❖ *Stroomt de jeugd wel door?*

Het aantal senioren schommelt de laatste jaren tussen de 60 en de 65. Dat is gemiddeld één per leeftijd tussen de 20 en de 85 jaar. Theoretisch haakt elk jaar één lid door ouderdom af. Voor een stabiele club is het dan voldoende dat elk jaar één junior doorstroomt naar het vakje van de twintigers. Waarbij we er voor het gemak vanuit gaan dat de overige in- en uitstroom in evenwicht is, qua aantal en qua leeftijd. Om de instroom van de jeugd naar de senioren inzichtelijk te krijgen zoom ik in op de groep 15- tot 20-jarigen in de afgelopen vijf jaar.

peildatum / leeftijd	15	16	17	18	19	20
1 januari 2012	2	2		2	1	
1 januari 2013	4	2	2		2	2
1 januari 2014	2	1	2	1		1
1 januari 2015	2		1	1	2	
1 januari 2016	4	2		1		2
1 januari 2017	4	4	2		1	

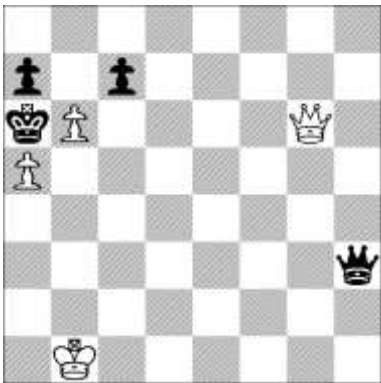
In de kolom '20' zie je per jaar het aantal naar de senioren doorgestroomde jeugdleden. Als voorbeeld heb ik het geboortejaar 1995 gemarkeerd. Op 1 januari 2012 zijn twee leden 16 jaar, Maurice Hettfleisch en Reinout van Rijkom. Twee jaar later, op 1 januari 2014, zijn ze 18. Reinout is dan geen lid meer, maar een jaar later is hij terug. En op 1 januari 2016 zijn ze allebei senior geworden.

Niet elke jaargang verloopt zo succesvol. Neem geboortejaar 1997: begin 2013 waren er vier 15-jarigen, waarvan er een jaar later drie verdwenen waren, alleen Wouter van Rijkom is gebleven. En geboortejaar 1998 heeft sinds 2015 geen vertegenwoordiger meer. In de afgelopen zes jaar zijn er dus vijf jeugdleden door-gestroomd. En voor het eerst sinds jaren hadden we op 1 januari vier 16-jarigen op de club: Vincent van Rijkom, Torsten van Ham, Fong Li Caljé en Yestin van Haaren.

→ Het is eentje te weinig, maar niet iets om zenuwachtig van te worden.

□

opgaven	Wit/zwart speelt en wint	redactie
---------	--------------------------	----------

	stelling 1 wit aan zet ○		stelling 2 wit aan zet ○
	stelling 3 zwart aan zet ●		stelling 4 wit aan zet ○
	stelling 5 zwart aan zet ●		stelling 6 wit aan zet ○
	stelling 7 wit aan zet ○		stelling 8 zwart aan zet ●

[bron: o.a. Hans Ree, NRC] oplossingen: → blz. 37

varia	Vals spel	Chris Schoon
--------------	------------------	---------------------

Mondelinge toelichting op het jaarstuk Materiaal 2017

[Ledenvergadering dinsdag 7 maart 2017]

Beste mensen, beste voorzitter.

Eigenlijk heb ik niets te melden. Alles gaat goed. Het vermiste schaakbord van vorig jaar is weer terug, de klokken doen het goed, er zijn geen directe materiaalinvesteringen nodig, behalve dan de aanschaf van videotechnologie, maar daarover later meer. Alleen de grondtoon in de muziek ligt 6 Hz te hoog. Maar het gaat zelfs mij te ver om het bestuur dat aan te rekenen. Niet veel te melden, dus dan is mijn praatje godzijdank afgelopen denkt u? Ik zei dat eens op een bijeenkomst, en ook dat mensen hun tijd beter moeten gebruiken. Ik was nog niet uitgesproken of de hele zaal was leeg. Blijft toch maar even zitten, er is altijd iets te melden. U heeft zeker nog met mij van doen.....

Ik wil het eerst over doping in de sport hebben. U las het in Schaakmagazine: een memoriam van Jan Timman over Viktor Kortchnoi, over de WK-match van hem tegen Karpov. Het toernooi speelde zich af in een sfeer van wederzijdse protesten. Zo had je het fameuze yoghurt-incident. Kortchnoi's secundant heeft geprotesteerd tegen het bekertje yoghurt dat Karpov tijdens het toernooi werd gebracht.

Opgevallen was dat de kleur van de yoghurt steeds wisselde. De kleur zou een code bevatten. De jury moest zich er over beraden en uiteindelijk werd besloten dat alleen yoghurtjes met een violette kleur aan Karpov mochten worden gegeven. Op het jongstleden Taya-toernooi was geen yoghurt te krijgen. Laat staan violette yoghurt. Wel koffie. Ook daar kun je prima mee coderen. Wat te denken van zwarte koffie met vier suikerklontjes: een codering voor mat in vier voor zwart? En zijn er geen klontjes bij de bar? Hup, vier lepeltjes in de koffie. Valt niet op.

In 1999 werd nog gevreesd dat dopingcontroleurs zich onaangekondigd zouden melden in de speelzaal van IJmuiden. Op de meest gangbare dopinglijst van het IOC stond namelijk coffeïne. Drie koppen koffie binnen een uur kunnen al fataal zijn bij een dopingcontrole. "Meer dan de helft van de schakers zal positief blijken" zei een bevroese toernooirecteur toen. Weet u dat dezelfde Kortchnoi met middelen geëxperimenteerd heeft. Hij begon in een landenteam chocoladerepen aan zijn teamgenoten uit te delen. Kom daar nu maar eens om bij je eigen teamleider. Een wedstrijd daarop kregen de schakers vitamine C. Toen hij de teamleden een jaar later zei dat een goede bloeddorstroming goed was voor de hersenen en het team vroeg een kwartier lang op het hoofd te gaan staan, was de maat vol. "Geef ons maar een stuk biefstuk" zeiden ze, "Fischer eet dat ook voor een wedstrijd". Ook is geëxperimenteerd met geestverruimende middelen. Maar wat gebeurde er: de schakers staarden hallucinerend naar de stukken: "wat heeft dat paard prachtige manen, en dan dat gleufje in de loper!". Toen ze bij zinnen kwamen was er inmiddels drie kwartier verstreken.

Als materiaalcommissaris kijk je altijd of investeringen in materiaal en techniek wenselijk zijn. Zeker nu het geld bij Promotie over de drempels klotst. De volgende zaken heb ik uitvoerig onderzocht: doellijntechnologie, videoscheidsrechter en Marco van Basten. Doellijntechnologie viel al gauw af: of de pion nu wel of niet volledig op het achterste veld is gezet, is nauwelijks een punt van discussie. Ook van Basten van de Fifa valt af. Hij is voorstander van het afschaffen van buitenspel. Ik moet er niet aan denken dat wij tijdens de Zomercompetitie niet meer buiten mogen spelen.

Maar een videoscheidsrechter is zeker aan te bevelen. Heeft de tegenstander het stuk losgelaten of niet? We kennen de chaotische toestanden in de tijdnoodfase: stukken vliegen over het bord en worden op verkeerde posities teruggezet. Er worden dubieuze beslissingen genomen. Dit schreeuwt om videobewaking. Kosten : € 15.000, precies evenveel als de algemene reserve. Maar u begrijpt het al: het bestuur was tegen. Het bestuur wil geen korfbal-saaiheid op de club. Laat het maar gebeuren: opgeblazen gezichten, handgemeen, ten onrechte opgelegde schorsingen.

Nog een laatste opmerking over onze web-verslaggever. Tijdens het Tata-toernooi gaf Rob elke dag de standen door. Ze klonken als waterstanden. De oude garde weet het nog: Hoek van Holland: +2; Yerseke: -1; Maaseik: +3 en dan ineens Zoetermeer -8. Dat was schrikken. Zandzakken voor de deur. Toch twee lichtpuntjes: Jaap van den Berg: +6; Pauline van Nies: +10.

□

<i>de zetten van Van Zetten</i>	Drie maal is scheepsrecht	<i>Maarten van Zetten</i>
-------------------------------------	----------------------------------	-------------------------------

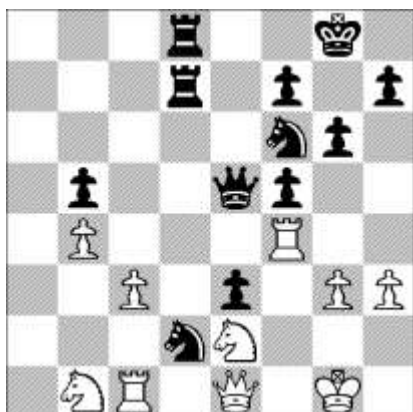
In het seizoen van 2007-2008 speelden wij op 19 oktober met het bekerteam tegen Charlois Europoort 1. Jan van den Bergh heeft hier in het clubblad nog een mooi artikel over geschreven.¹

De drie broers De Wit speelden allemaal mee en na spannende strijd wist Charlois met 3-1 te winnen. Zelf mocht ik aantreden tegen Cor de Wit. Met een optimistisch kwaliteitsoffer bracht hij wat leven in de brouwerij en na de nodige avonturen wist hij de partij te winnen. Dankzij internet kwam ik het volgende geschreven door Jan tegen: 'Maarten speelde een moeilijker te volgen partij, won in een Spaanse "Jaenisch" weliswaar een kwaliteit, maar kampte met een open koningsstelling tegen een aanrollend zwart centrum en verbruikte daarbij zeeën van bedenktijd. Hij moest uiteindelijk fors materiaal inleveren en bleek in een hectische uitvluggerfase, waarin zijn tegenstander normale gezonde zetten blééf doen, zelf toch (veel) te weinig tijd over te hebben. 10 seconden, 9, 8, 7, 6, het is inderdaad niet veel als je nog een hele partij ervan wil maken. De pedagoog heeft zijn boodschap hier ongetwijfeld klaarⁱ Omdat zijn broer Michel ook won en de andere partijen remise werden, ging Charlois door.

Op 29 oktober 2011 speelden wij met Promotie 1 tegen Charlois Europoort 3. Net daarvoor was Dick de Wit overleden. Het was een bijzondere week voor de schaakwereld en dat zal het ook voor de familie geweest zijn. Altijd moeilijk waar je goed aan doet. Cor en ik waren beiden niet zo in de stemming om er een hele lange partij van te maken. Natuurlijk dacht ik wéér lang na, maar nu wel met een iets betere stelling. Na een zetje of 15 werd het remise. In de analyse hadden we het meer over andere zaken dan schaken. Uiteindelijk eindigde de wedstrijd vreedzaam in een 4-4 gelijkspel.

4 februari 2017 mocht Promotie thuis aantreden tegen Charlois Europoort 2. Aan bord 1 zat Cor al op mij te wachten. 'Zo dat is al de 3^e keer dat wij spelen. Jaënisch, en later nog die remise. Er zit gelukkig wel een stijgende lijn in de resultaten, dus dat belooft wat voor vandaag.'

Cor ken ik (gelukkig) wel als iemand met een optimistische kijk op het leven. Na nog een kort praatje begon de partij en Cor wist mij op de 4^e zet al te verrassen. Dat zegt waarschijnlijk meer over mijn kennis, dan dat het een geweldig nieuwtje was. Na de verrassing koos hij een optimistische voortzetting en spoedig stond hij een pion achter. Die pion zag hij niet terug en zijn stijl getrouw gooide hij er nog een pion tegenaan. Dat had allemaal niet het gewenste effect en spoedig stond hij met de rug tegen de muur. Voor mij was het zaak om met de twee pionnen meer de partij uit te schuiven en hem geen (onnodige) kansen meer te geven. Dat lukte gelukkig en met een fraai schijnoffer wist ik nog een kwaliteit te winnen en even later de partij.

varia	Gibraltar - Iran (wel een beetje fakenieuws)	Henk Alberts
--------------	---	-------------------------

Op de algemene Ledenvergadering op dinsdag 7 maart las Jaap (traditiegetrouw) een verhaal voor. Dit keer een artikel uit Trouw van 25 februari 2017. Hij had dit artikel gekozen omdat het over het toernooi in Gibraltar gaat, een toernooi waaraan dit jaar ook een aantal Promotieleden deelnamen. Onderstaand het artikel:

In Iran schaakt (bijna) iedereen

In het Ghehtarieh-park zitten ze alweer op hun vaste plek: de heren op leeftijd. Ze komen hier al jaren samen in het schaakpaviljoentje. Een simpel bouwwerk is het: van de zijkanten open maar wel voorzien van een dak.

Het is koud op deze februaridag, maar er zijn echte schaakbordtafels en thermoskannen vol hete thee. Dat scheelt. Het schaakspel is natuurlijk slechts een excuus om de deur uit te komen, om onder de mensen te zijn. De mannen lijken zich er nauwelijks bewust van dat in het Espinas Palace hotel in hun stad momenteel het wereldkampioenschap schaken voor vrouwen plaatsvindt. Ze halen hun schouders erover op. Ze hebben het niet echt op dat professionele gedoe - schaken moet wel gezellig blijven, menen ze. En dat is het.

De liefde van Iraniërs voor het schaken - sjatranj genaamd in het Perzisch - zit diep. Sommigen beweren dat de wortels van het spel gelegen zijn in het Perzische rijk, ergens in het huidige India. Anderen wijzen China als bakermat aan. Duidelijk is dat het woord 'schaak' afkomstig is van het Perzische woord Shah (koning). Het zijn mede daarom ook niet alleen oude, Iraanse mannen die zich over het schaakbord buigen. De denksport is in Iran ook erg populair onder jongeren: jongens en meisjes. Op veel scholen wordt schaakles gegeven en er worden ook talloze wedstrijden georganiseerd. Mocht schaken al een stoffig imago hebben, dan zijn er genoeg modern ingestelde jongeren die dat kunnen ontkrachten.

Neem nou de 18-jarige Dorsa Derakhshani en haar 15-jarige broertje Borna. Vlot ogende en verdienstelijke schakers die in het nationale team spelen. Of speelden, moet ik eigenlijk zeggen. Het hoofd van de Iraanse schaakfederatie, Mehrdad Pahlavanzadeh, maakte deze week bekend dat het tweetal uit het team is gezet en niet meer mag deelnemen aan schaaktoernooien in Iran.

Dorsa en Borna hadden vorige maand namelijk meegedaan aan een schaaktoernooi in Gibraltar. Op persoonlijke titel, dus niet als representanten van Iran. De glamoureuze schaakgrootmeester Dorsa, die tegenwoordig in Spanje studeert en afgaande op verschillende foto's een voorkeur voor felgekleurde, kanten blouses lijkt te hebben, had geen hoofddoek op tijdens het gebeuren, maar gaf haar weelderige

haardos volledig de ruimte. Helemaal fout, meenden de Iraanse autoriteiten. Haar broertje, die nog wel in Iran woont, had zich zo mogelijk aan een nog grotere zonde schuldig gemaakt; hij speelde tijdens het internationale toernooi tegen de Israëlische schaker Alexander Huzman.

De islamitische republiek erkent de staat Israël niet. Daarom is het Iraanse sporters streng verboden om tegen Israëlische rivalen te strijden. Er zijn dan ook al heel wat Iraanse atleten geweest die plotseling heel erg ziek werden, of zeer onverwacht geplaagd werden door de meest onwaarschijnlijke blessures wanneer ze moesten spelen tegen iemand uit het vijandige Israël. Volgens Pahlevanzadeh hebben de twee tieners de nationale belangen van Iran ernstig geschaad. De autoriteiten binnen de schaakwereld bezinnen zich nu op maatregelen die soortgelijke incidenten in de toekomst moeten voorkomen. Dorsa en Borna hebben niet officieel op de schorsing gereageerd, maar hun vader liet op sociale media weten dat zijn 15-jarige zoon niet eens beseftte dat hij tegen een Israëliër speelde omdat hij de vlag van het land niet kent. Best aannemelijk, want natuurlijk staat de Israëlische vlag niet afgebeeld in Iraanse schoolboeken.

Zou de reactie van Iran te maken kunnen hebben met irritatie over het feit dat verschillende topschaaksters het wereldkampioenschap schaken in Teheran hebben geboycot vanwege de hoofddoekplicht? De mannen in het paviljoentje zal het een zorg zijn. Zij schenken thee in en spelen nog een potje in hun eigen schaakparadijs waar de zorgen en problemen van de buitenwereld geen toegang vinden.

Wat Jaap niet wist was dat Bernard in de achtste ronde van het toernooi in Gibraltar tegen Dorsa gespeeld had:

Round 8 on 2017/01/31 at 15.00	1 - 0
White IM Derakhshani Dorsa IRI 2370	
Black FM Bannink Bernard NED 2244	

En wat Jaap ook niet wist is dat het artikel toch eigenlijk wel enigermate als fakenieuws te betitelen is. Want enig rondkijken op internet leert dat broer en (vooral) zus, als zijnde veel te Westers, al wel langer met de Iraanse bond in onmin leven.

Zo is de foto Dorsa zonder hoofddoek (!) op de vorige bladzijde genomen bij het toernooi in Qatar in 2015. En ook vind je op YouTube een interview met Dorsa tijdens de Olympiade in Bakou, september 2016. Dorsa liep daar rond als journaliste en niet als speelster van het Iraanse team. Desgevraagd

antwoordde Dorsa in Bakou op de vraag waarom ze niet in dit Olympiadeteam meespeelde slechts "the world is not perfect". Want in september 2016 had Dorsa een rating van 2405 en dat was schaaktechnisch zeker meer dan genoeg om in het Iraanse damesteam te kunnen spelen. Dat team zag er qua samenstelling namelijk als volgt uit: 1. IM Khademalsharieh Sarasadat 2429, 2. WGM Pourkashiyani Atousa 2335, 3. WGM Hejazipour Mitra 2314, 4. WIM Hakimifard Ghazal 2308, 5. Alavi Homa 1997.

En Derakhshani zal ook niet echt geschrokken zijn van het feit dat hij niet in het (Olympiade-)team van Iran mag meespelen. Daar heeft hij, waar het 5^e bord van het Iraanse herenteam in Bakou nog een rating van 2435 had, met zijn rating van 2195 helemaal niets te zoeken.

Overigens gaat het verhaal dat de AIVD op verzoek van Iran alle Nederlandse tegenstanders van Dorsa moet observeren. Waarschijnlijk is het ook fakenieuws, maar toch: als u in de komende periode onbekende personen met extra veel belangstelling bij het bord van Bernard ziet staan, dan weet u wat er aan de hand is!

□

partijen	Een sprong in de Pinka	Hans Meijer
-----------------	-------------------------------	------------------------

Tijdens het schrijven van de column ‘Willem, Harrie, Bernard, Henk, Rens en Cécile’ besprak ik met Willem Broekman de kansen op diverse gebeurtenissen. Een van de voorvallen die ter sprake kwam was de deelname van Willem aan het Wenen Open 2011. Bij die gelegenheid scoorde hij 4.5 uit 9 tegen een gemiddelde tegenstand van Elo 2062. Een op het eerste gezicht weinig opzienbarende prestatie. Op het tweede gezicht werd alles anders toen Willem mij terloops vertelde dat hij in Wenen tegen vier dames geschaakt had: WFM Roberta Messina, WIM Laurie Delorme, Chiara Palmitessa en WFM Ekaterina Jussupow. Wat zou de kans daarop geweest zijn? Aan het Wenen Open 2011 nam het formidabele aantal van $N=391$ schakers deel, waarvan $K=24$ dames en $N-K=367$ heren. Gegeven $n=9$ ronden vind ik met de hypergeometrische verdeling de volgende kansen voor het ontmoeten van k dames.

k	p(k)	verwacht	feitelijk
0	0.5620165	219.75	239
1	0.3381492	132.22	117
2	0.0864159	33.79	24
3	0.0122881	4.80	9
4	0.0010693	0.42	2
5	0.0000589	0.02	0
6	0.0000021	0.00	0
7	0.0000000	0.00	0
8	0.0000000	0.00	0
9	0.0000000	0.00	0
totaal	1.0000000	391.00	391
Vienna Open 2011			

We zien dat we vooraf mochten verwachten dat tijdens de 9 ronden die het toernooi telde van de 391 deelnemers er 220 géén enkele dame, 132 één dame, 34 twee dames, 5 drie dames en 0.42 vier dames zouden treffen. Het aantal deelnemers dat vijf of meer dames zou treffen was verwaarloosbaar klein. Kortom Willem, die vier dames tegenover zich aan het schaakbord trof, kreeg iets voor elkaar waarop de kans uitermate klein was. Een eer die hij moest delen met Konstantin Meglitsch die ook vier dames trof: Andrea Binder, Kristina Budueva, WFM Ekaterina Jussupov en WIM Laurie Delorme. Naar mijn mening hadden de krantenkoppen over dit toernooi dit feit moeten vermelden en niet dat GM Marijan Petrov uit Bulgarije met 7.5 uit 9 het Vienna Open 2011 won. Dat een of andere grootmeester dit toernooi zou winnen stond vooraf als een paal boven water, maar dat twee van de deelnemers tegen vier dames uit zouden komen dat was pas echt iets om over naar huis te schrijven.

Zijn absolute top bereikte Willem in april 2003 met een Elo-rating van 2194. Met zijn 56 jaar was hij een laatbloeier. Op de Nederlandse schaakranglijst was hij toen nummer 1085.

Een ander onderwerp dat we bespraken was Willem's beroemde sprong in de rivier de Pinka bij Oberwart in Oostenrijk. Ik herinnerde mij deze sprong van het verslag dat Manuel Nepveu over het Oberwart Open 2003 in De Promoot schreef. Willem berichtte mij er het volgende over: “Ik heb wat met jonge schakertjes. Ze zijn meestal veel sterker dan hun rating aangeeft. Dat betekent dat je feitelijk alleen maar ratingpunten kunt verliezen. De toernooien die wij spelen zijn zorgvuldig geselecteerd. Het zijn de betere toernooien in Europa.

Dat betekent dat in deze toernooien vaak nationale selecties van jeugdspelers aantreden. In Oberwart is dat niet anders. Met een beetje pech kom je daar een complete nationale selectie tegen. Na twee keer achter elkaar tegen een twaalfjarige ingedeeld te zijn gaf ik aan in de plaatselijke rivier te springen als ik weer tegen een twaalfjarige ingedeeld zou worden. Ik had me natuurlijk wel op de hoogte gesteld van deze rivier, genaamd de Pinka. Overigens scoorde ik twee uit drie tegen deze gozertjes.”

Willem Broekman (geb. 12-02-1947)

Ik vroeg mij af wat de kans was dat Willem, nadat hij in de derde ronde Florian Krammer (geboortjaar 1990) en in de vierde ronde Lukas Breneis (1990) getroffen had, in de vijf ronden die hij nog voor de boeg had een of meer twaalfjarigen zou treffen. Aan het Oberwart Open 2003 deden 213 deelnemers mee waarvan er niet minder dan 27 schakertjes na 1990 geboren waren en dus in de categorie twaalfjarigen of jonger vielen. In eerste instantie nam ik $N=213$, $K=25$ (twee had Willem er al gehad) en $n=5$ (nog vijf ronden te gaan). Met de hypergeometrische verdeling vind ik $p(k \geq 1) = 0.47$, een kans van bijna één op twee. De feitelijke kans is echter kleiner. Als ik het gegeven dat er al vier ronden achter de rug waren in mijn berekeningen meeneem dan kan ik $N=167$ nemen; positie 190 van

Willem's laagst geplaatste tegenstander in ronde vier minus positie 23 van zijn hoogst geplaatste tegenstander in ronde 2. We mogen immers bij een Zwitsers toernooi veronderstellen dat tijdens de resterende ronden van het toernooi potentiële tegenstanders zich hoofdzakelijk in dit gebied bevinden. In dit gebied zaten de twaalfjarige Simon Fandler (1990) en de dertienjarigen Christopher Schwarhofer (1989) en Iosefina Paulet (1989).

Paulet, Padurariu en Motoc in 2011

Tot groot genoegen van Bernard Bannink, Ben Ahlers, Manuel Nepveu en Henk Noordhoek was het in de vijfde ronde meteen al raak. Willem moest tegen de twaalfjarige Simon Fandler (geboortjaar 1990) schaken en na afloop van zijn partij in de Pinka springen. Ik vroeg Willem of hij een foto had van zijn sprong in de Pinka. Die had hij en toen ik de foto zag begreep ik waarom ik mij van dit riviertje niets meer kon herinneren en ook waarom Willem zich op deze sprong had voorbereid. Zo woest bleek de Pinka niet te zijn. Zijn tegenstander in de zesde ronde was, u vermoedde het al, de dertienjarige Christopher Schwarhofer. Het was jammer dat hij daarna de twee piepjonge Roemeensen misliep.

Iets lager op de lijst zag ik de naam van de vijftienjarige Smaranda Padurariu (1987) staan. De namen van deze twee jongedames zouden jaren later op de deelnemers-lijst van het Nederlands Dames Kampioenschap Schaken verschijnen nadat ze ergens op de wereld tijdens een schaaktoernooi Jan Werle en Jan Smeets ontmoet hadden. De foto is afkomstig van de jongedame rechts Alina Motoc, de vrouw van Erwin l'Ami.

Als ik $N=167$, $K=1$ en $n=5$ neem dan vind ik $p(k=1) = 0.03$, een kleine kans van 1 op 33, en neem ik $N=167$, $K=3$ en $n=5$ dan vind ik $p(k \geq 1) = 0.09$, een kans van 1 op 11. Willem had in Oberwart dus goed ingeschat dat hij waarschijnlijk niet in de woeste Pinka zou hoeven te springen. Het zou anders aflopen.

Willem in de woeste Pinka

Dat Willem het schaken nog niet verleerd is bewijzen onderstaande twee partijen uit het onlangs verspeelde Gibraltar Tradewise Open.

Matthias Bach (2264) - Willem Broekman (1997), Gibraltar Masters, 25-01-17

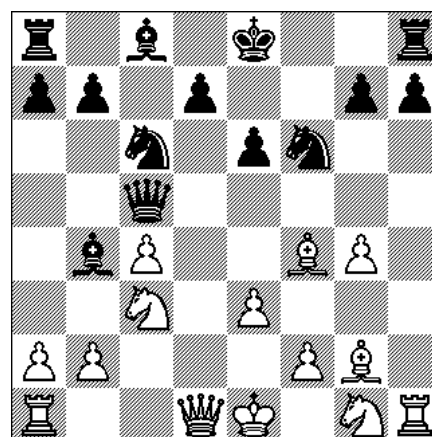
1.d4 e6 2.c4 f5 3.g4 Een flankgambiet.
3...fxg4 4.Lf4 Pf6 5.h3 Lb4+ 6.Pc3 c5 7.Lg2 Da5
8.dxc5 Dxc5 9.e3 Pc6 10.hxg4

zie diagram →

10...Lxc3+

In deze stelling lijkt 10...g5 een zet die meer belooft.

11.bxc3 Dxc4 12.g5 Dxc3+ 13.Kf1 Dc4+ 14.Pe2 Pd5
15.Lxd5 exd5 16.Tc1 De4 17.Pg3 De6 18.Dd3 g6 19.Th6 Pe7
20.Kg2 0-0 21.Tch1 Tf7 22.f3 d4 23.Pe4 Dxa2+ 24.Kg1
Da1+ 25.Kg2 Da2+ 26.Kg1 Da1+ 27.Kg2 Db2+ 28.Kg1 ½-½

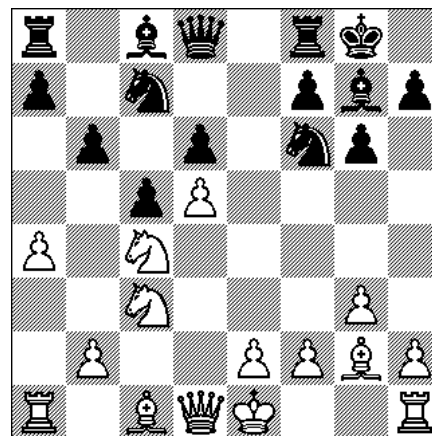

Willem Broekman (1997) - Nigel Povah (2298),
Gibraltar Masters, 28-01-17

1.d4 Pf6 2.c4 e6 3.Pc3 c5 4.d5 exd5 5.cxd5 d6 6.Pf3 g6 7.Pd2 Lg7
8.Pc4 0-0 9.g3 b6 10.a4 Pa6 11.Lg2 Pc7 Een dubieuze
voortzetting.

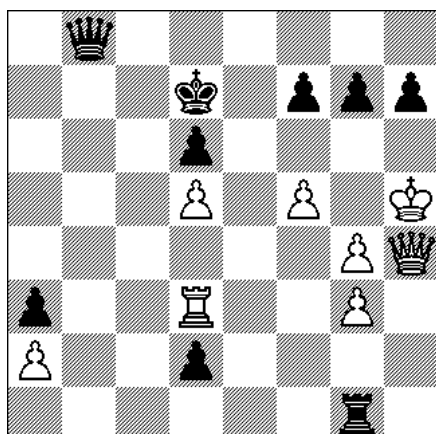
zie diagram →

12.Pxd6 Dxd6 13.Lf4 Dd7 14.d6 La6 Beter is 14..Pcd5.
15.dxc7 Tac8 16.Dxd7 Pxd7 17.0-0 Pe5 18.a5 b5 19.Tfd1 b4
20.Pd5 Tfe8 21.Lg5 Kf8 22.Lf6 Na 22.Le3 staat wit gewonnen.
22...Lxe2 23.Te1 Lc4 Waarom geen 23...Pf3?
24.Lxg7+ Kxg7 25.Pb6! axb6 26.axb6 Lb5 27.Lb7 Kf8
28.Txe5 Txe5 29.Lxc8 1-0

Tijdens het Gibraltar Tradewise Open moest Willem drie dames bestrijden: GM Bela Khotenashvili, IM Eesha Karavade en Cécile Haussernot. Wereldkampioene Yifan Hou kreeg in tien ronden zeven dames tegenover zich en haalde daarmee terecht de wereldpers.

Op 12 februari vierde Willem zijn zeventigste verjaardag. Als cadeau stuurde ik hem een schaakprobleem dat, toen ik het voor het eerst zag, grote indruk op mij maakte. De oplossing kon ik zo gauw niet vinden maar dat leek mij geen probleem. Willem geniet in Frigiliana aan de Spaanse zuidkust van zijn pensioen en hij beschikt dus over veel vrije tijd. Ik kon gewoon in mijn leunstoel op zijn oplossing wachten.

Willem's eerste reactie was dat wit de partij niet kan redden. Ik stuurde hem als hint 1.g5 waarna wit na 1...d1D 2.Txd1 Txd1 3.Da4+ Ke7 4.Dxd1 tot zijn beschikking heeft. Willem stelde 1...Tb1 voor. Dat leek mij een vervelende zet en ik informeerde bij Bernard Bannink wat een FM in zo'n situatie doet. Waarschijnlijk 2.f6 gxf6 3.Txd2 fxf5 4.De4 met eeuwig schaak antwoordde hij. Willem wilde bewijzen zien waarop Bernard reageerde met dat als je op het internet naar deze studie zoekt er een concrete hoofdvariant blijkt te zijn en dat de zijvarianten volgens de engines remise zijn maar niet dwingend. Ik schreef Willem dat het idee achter mijn cadeau was dat hij ermee aan de slag zou gaan maar dat ik merkte dat hij zijn oude vertrouwde KPN-managershouding aangenomen had en hij Bernard en mij aan het werk wilde zetten. Dat was natuurlijk niet de bedoeling. Ik kon er wel om lachen. Oude gewoontes slijten niet.

De oplossing: 1.g5 (1.Txd2 De8 en zwart wint.) 1...d1D 2.Txd1 g6+ 3.Kh6 Txd1 4.Da4+ Ke7 5.Dxd1 Kf8 6.Dd4 Db2 7.Dh8+!! Dxh8 8.f6 Ke8 9.g4 Df8 10.Kxh7 ½-½ Costeff won met deze studie de eerste prijs.

Voor meer studies van deze en vele andere componisten zie de 'Hall of Fame' op de website van ARVES:
www.arves.org/arves/index.php/en/halloffame

□

rating	Robby op weg naar de 2640	Harrie Boerkamp
---------------	----------------------------------	------------------------

Laten we eens proberen te voorspellen hoe sterk onze jonge IM Robby gaat worden. En dan geen nattevingerwerk, maar onderbouwd. De ratingontwikkeling van iedereen is tegenwoordig immers bekend. Mijn uitgangspunt is de rating op iemands verjaardag. Ik heb een overzicht gemaakt van 's werelds beste jeugdspelers ooit aan de hand van de rating op hun 20^e verjaardag, met daaraan toegevoegd de ratingontwikkeling vanaf hun 12^e verjaardag. De ratings vanaf 2000 komen van de FIDE-site, de ratings van vóór 2000 komen van de site www.chessmetrics.com.

We krijgen dan het volgende lijstje:

Naam	Land	Geboren		12 jaar	13 jaar	14 jaar	15 jaar	16 jaar	17 jaar	18 jaar	19 jaar	20 jaar		Top
Gary Kasparov	Aze	13-04-63					2603	2701	2740	2755	2786	2828		2886
Magnus Carlsen	Noo	30-11-90		2250	2450	2581	2570	2698	2714	2786	2801	2802		2890
Fabiano Caruana	USA	30-07-92		2169	2381	2444	2549	2630	2670	2697	2711	2775		2851
Vladimir Kramnik	Rus	25-06-75				2583	2612	2661	2691	2751	2767	2765		2826
Bobby Fischer	USA	09-03-43				2493	2614	2680	2702	2729	2755	2758		2895
Anish Giri	Ned	28-06-94		2114	2218	2401	2517	2642	2687	2693	2734	2752		2803
Gata Kamsky	USA	02-06-74				2478	2525	2639	2647	2699	2708	2752		2779
Peter Leko	Hon	08-09-79		2459	2496	2563	2577	2628	2642	2671	2693	2734		2768
Alexander Grischuk	Rus	31-10-83			2301	2345	2484	2554	2601	2666	2702	2732		2814
Teimour Radjabov	Aze	12-03-87			2459	2483	2599	2624	2656	2667	2700	2729		2800
Gemiddeld				2248	2384	2486	2565	2646	2675	2711	2736	2763		2831

Schakers uit de tijden vóór Fischer staan niet op deze lijst. Van mensen als Lasker en Capablanca zijn wel ratings berekend, maar ze verschijnen pas op de lijsten na hun twintigste. Gemiddeld stijgt de topschaker na zijn twintigste nog ongeveer 70 punten door tot hij zijn top bereikt.

De volgende opkomende talenten gaan deze wereld-top-tien bestormen. Ze zitten boven het gemiddelde.

Naam	Land	Geboren		12 jaar	13 jaar	14 jaar	15 jaar	16 jaar	17 jaar	18 jaar	19 jaar	20 jaar		Top
Rameshbabu Praggnanandhaa	Ind	10-08-05												
Alireza Firouzja	Ira	18-06-03		2277	2485									
Yi Wei	Chi	02-06-99		2286	2376	2530	2634	2721	2694					
Jeffery Xiong	USA	30-10-00		2236	2345	2470	2537	2647						

De jongeman met de onuitsprekelijke naam staat er alvast bij omdat hij als 11-jarige een rating heeft van 2447.

Een zelfde overzicht voor de beste jeugdspelers ooit van Nederland ziet er als volgt uit:

Naam	Land	Geboren		12 jaar	13 jaar	14 jaar	15 jaar	16 jaar	17 jaar	18 jaar	19 jaar	20 jaar		Top
Anish Giri	Ned	28-06-94		2114	2218	2401	2517	2642	2687	2693	2734	2752		2803
Robin van Kampen	Ned	14-11-94		2053	2252	2307	2470	2454	2558	2574	2618	2612		2647
Daniel Stellwagen	Ned	01-03-87			2265	2276	2377	2427	2489	2524	2573	2585		2639
Wouter Spoelman	Ned	05-06-90			2183	2249	2399	2442	2428	2435	2515	2580		2588
Benjamin Bok	Ned	25-01-95			2179	2277	2322	2453	2509	2522	2560	2572		2614
Max Euwe	Ned	20-5-1901									2479	2570		2769
Loek van Wely	Ned	07-10-72							2516	2467	2539	2566		2705
Jan Timman	Ned	14-12-51							2435	2409	2532	2558		2768
Jan Smeets	Ned	05-04-85					2178	2266	2354	2479	2531	2518		2669
Erwin l'Ami	Ned	05-04-85					2301	2288	2381	2433	2478	2515		2651
Gemiddeld				2084	2219	2302	2366	2425	2484	2504	2556	2583		2685

Het gemiddelde van de beste Nederlandse jeugdspelers ligt op 12-jarige leeftijd zo'n 160 achter op de wereldtop, en deze afstand blijft ongeveer gehandhaafd. De oudere schakers stijgen na hun 20^e nog enorm door, Euwe en Timman zelfs 200 punten, maar de anderen sprokkelen er gemiddeld nog zo'n 70 puntjes bij, net als de wereldtop.

Ook in Nederland hebben we natuurlijk aanstormend talent:

Naam	Land	Geboren		12 jaar	13 jaar	14 jaar	15 jaar	16 jaar	17 jaar	18 jaar	19 jaar	20 jaar		Top
Jorden van Foreest	Ned	30-04-99		2060	2172	2207	2408	2499	2551	2584				
Lucas van Foreest	Ned	03-03-01		2031	2147	2297	2345	2455						
Caspar Schoppen	Ned	mrt-02		1901	2198	2303	2417							
Robby Kevlishvili	Ned	15-04-01		1996	2130	2356	2375	2414						

En hier verschijnt Robby ten tonele! Hij zit net tegen het gemiddelde van de nationale top-10 aan en gaat daar zeker tussenkomen. Op basis van deze cijfers voorspel ik een rating op zijn 20^e van 2570, iets onder het gemiddelde van de top-10. Daarna volgt de normale stijging van 70 punt, uiteindelijk resulterend in een PR van **2640**. Deze voorspelling is gebaseerd op statistieken. Het is natuurlijk aan Robby om hier nog even fors overheen te gaan!

□

In Nederland zijn 15 maart de verkiezingen geweest en nu is de lange periode van formen begonnen. Waarschijnlijk hoeven we niet op al te veel schaakspelers in het kabinet te rekenen. En hoewel verschillende van de onderhandelende partijen het onderwijs hoog in hun programma hebben staan: (verplicht) schaakonderwijs op de scholen zal er wel weer niet inzitten.

Hoe anders is dat in Servië. Daar werd op 2 april Aleksandar Vucic, tot dan toe de Servische premier, met ruime meerderheid tot president gekozen. Hij beloofde zijn volk dat hij op de ingeslagen weg naar de EU zou blijven, maar dat hij ook vriendschappelijke betrekkingen met Rusland en China zal blijven behouden. "De kiezers hebben laten zien in welke richting Servië te gaan", aldus Aleksandar Vucic.

Aleksandar Vucic was reeds de machtigste politicus in Servië. Met zijn partij SNS Aleksandar Vucic controleert bijna de hele staat, houdt hij het toezicht op de inlichtingendiensten en domineert hij het medialandschap. En nu, zeven maanden in zijn tweede termijn als president is de 47-jarige Aleksandar Vucic - met een absolute meerderheid - tevens verkozen tot premier van het land. En daarnaast is Aleksandar Vucic een fervent schaker en de voormalig jeugdschaakkampioen van zijn land. Dit laatste is ook algemeen bekend en leidt tot krantenartikelen (in de buitenlandse media) als *"Die Opposition hatte kritisiert, dass der Westen Vucic dafür viele undemokratische Schachzüge durchgehen lässt"* en *"Vucic's broken chessboard"*.

En dat schaakonderwijs op scholen? Zie de foto hiernaast: "Belgrado, 26 oktober 2012 - eerste vice-premier en minister van Defensie Aleksandar Vucic speelt een partijtje schaak met 's werelds beste vrouwelijke schaker Judit Polgar". Judit Polgar was in Belgrado als speciale gast van de Belgrado Book Fair. Dit om haar boek "How I beat Fischer's record" te presenteren. Zij behaalde namelijk in 1991, toen ze nog maar 15 jaar oud was, de grootmeestertitel en brak daarmee toen Bobby Fischer's record van de jongste schaakgrootmeester. Tijdens deze bijeenkomst informeerde Polgar Vucic over het initiatief om schaken als een keuzevak op Hongaars scholen te introduceren. Daarnaast toonde ze zich verheugd over het feit dat een aantal andere Europese landen, waaronder Servië, dit initiatief opvolgden.

Rechts op de foto de minister van Jeugd en Sport Alisa Marić, die ook nog een partijtje schaak met Polgar speelde.

□

puzzel	Kerstpuzzel 2016	Jan Blankespoor
---------------	-------------------------	------------------------

Hierbij de oplossing van de Kerstpuzzel:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
A	K	O	N	I	N	G		D	O	N	A	U	D	E	L	T	A
B	A		I		O		V		P		C		U		I		R
C	B	O	E	K	E	N	L	I	E	F	H	E	B	B	E	R	S
D	B		U		M		A		N		T		B		F		E
E	E	R	W	T	E	N	S	O	E	P		L	E	I	D	E	N
F	L		J		R		K		N		M		L		E		A
G	E	D	A	M		E	L	F		V	I	S	P	A	S	T	A
H	N		A		C		E				L		I		V		L
I		E	R	R	A	T	U	M		P	I	L	O	T	E	N	
J	D		S		S		R				E		N		R		P
K	R	E	C	E	S	S	I	E		H	U	T		A	K	T	E
L	A		O		I		G		E		R		I		L		N
M	A	A	N	B	O	D		T	R	O	E	F	K	A	A	R	T
N	I		C		P		I		O		C		A		R		A
O	D	I	E	R	E	N	B	E	S	C	H	E	R	M	I	N	G
P	A		R		I		I		I		T		I		N		O
Q	G	I	T	A	A	R	S	P	E	L		J	A	R	G	O	N

De bijbehorende slagzin:

L	E	K	K	E	R	S	C	H	A	K	E	N
O	N	D	E	R	D	E	K	E	R	S	T	B
O	O	M	D	A	S	P	A	S	L	E	U	K

Er waren (slechts) vier inzendingen, alle foutloos. Na loting zijn de prijzen als volgt toegekend:

- 1: Henk Bragonje
- 2: Hamilcar Knops
- 3: Manuel Nepveu
- 4: Frans Martens

De bijbehorende doosjes chocola zijn intussen uitgereikt (behalve aan Hamilcar, die is er niet zo vaak op dinsdag...).

□

8 sept.
2007

Enkele weken geleden las ik - het was komkommer-tijd en ook bij een ambtenaar kan de boog niet altijd gespannen zijn - enkele verspreide berichtjes op de website. U weet hoe dat gaat - effe kijken of er nog iets leuks is. Die berichtjes gingen o.a. over het kapsoneuze gedrag van een Russische jongeling in een Nederlands jeugdtoernooi en de moordlustige hobby van de 32-jarige schakende Moskoviet Alexander Pichushkin.

De eerste liet zijn tegenstanders buitengewoon onsportief zitten en verliet na een ronde of wat doodgemoedereerd en met stevige pruillip het toernooi, wat reporter Mildo van Staden deed verzuchten "maar misschien is hij ook gewoon gek".... ; nummer twee bleek het al schakend voorzien te hebben op het leven van 64 echte slachtoffers en dat vond de Moskouse politie niet goed.... "Men is er duidelijk geen Nepveu gewend", was mijn eerste gedachte bij dat laatste bericht....

Dat als opstapje. Nu zal het de oplettende lezer van mijn stukjes misschien niet verbazen dat het onderwerp schaken en waanzin mijn warme belangstelling heeft. Graag mag ik uitweiden over de "on(waan/krank-)

zinnige kanten van ons spel" en de lieden die zich eraan bezondigen. "De gemiddelde" schaker is naar mijn overtuiging psychologisch/typologisch een "tbs-patiënt die met proefverlof is".

Sommige zijn uitbehandeld (zij lopen los, ogen nu min of meer normaal, maar blijven de stigmata en de wezenloze blik van hun verslaving met zich meedragen) anderen behoren permanent in een dwangbuis in een donkere kamer thuis... Dan heb je nog de "echte normalen", maar die vinden "wij schakers" toch ook een beetje gek (want niet normaal in onze gekken-wereld). Het is dus niet vreemd (of ik moet zeggen gek) dat bovengenoemde berichten bij mij beklifden en - het was komkommertijd - een eigen leven gingen leiden in mijn gedachten

Enfin: ik had me op enig moment voorgenomen eens een leuke column over dat onderwerp te schrijven... Een column kwam er (deze), maar het is niet helemaal geworden wat ik oorspronkelijk voor ogen had ...I. Het is ook niet leuk, maar beangstigend. Ik had, me preparerend op het artikeltje, namelijk iets angstaanjagends ontdekt. Want: wat blijkt, je kunt deze berichten plaatsen in een sleutel die - naar nu onomstotelijk vaststaat - wijst naar toenemende Russische agressie, beangstigende spierballentaal, oplopende spanning tussen Oost en West en het verder verslechteren van het intellectueel /politieke klimaat is Rusland. Een confrontatie lijkt dus nakende... Dan is schaken is geen spelletje maar gaat het om de echte wereld.

Russische gevechtspiloten die "eyeball to eyeball" over een Amerikaanse luchtmachtbasis vliegen... "Men had oogcontact!" jawel! dat is nog eens iets andere dan een automatische piloot en zelf lekker met een wodkaatje of 25 een potje zitten toepen met je maten ("kameraadski's?"). "Die Tsjechen moeten oppassen met dat schild!!", aldus de Russische opperschildknaap van President Poetin hemzelve. Tjongejonge. Poetin zelf, met ontblote gebruinde torso "en spieren gelijk kabeltouwen" die als een ware "Stachaniet" zijn euforische landgenoten voorgaat in het herstel van historische normen,waarden en territoriale aanspraken. (Stachanof was de legendarische - mythische - superarbeider uit de tijd van Stalin die bovendien in zijn eentje, slechts gewapend met hamer en sikkel. de Grote Oorlog won..)

"We eisen toegang met onze oorlogsvloot tot de Middellandse Zee"!, tettert vervolgens adelborst 1e klas Randebielski. "Weg met dat wapenverdrag, wij maken zelf wel uit of we een nieuwe proppen-schieters maken" zo dreigt het waarnemend hoofd van het Instituut voor de Ontwikkeling van Echte Russische Nucleaire Proppenschieters Lulhansjof (geen familie...). En wat te denken van die Wit-Russische President die zelf bosbranden blust? (hij heeft er nog warmteblaasjes op zijn gezicht aan overgehouden, kun je nagaan!)...

Ja: met die Russen krijgt onze grote roerganger Jan Peter B. (een zgn. asthenisch type, met ingevallen borstkasje) het nog knap lastig, zeker bij zijn manhaftige pogingen de Nederlandsche ►

Antillen onder de goed vaderlandse knoet te houden... Ik denk namelijk dat de separatisten daar eigenlijk Russische spionnen zijn net als Malle Hugo Chavez "en dan weet je het wel"... Ook Fidel Castro bleek plotsklaps weer springlevend (en die heeft in zijn glorie tijd nog met Kortchnoi geschaakt...)

Binnen deze context bleek met name het bericht omtrent de schakende moordenaar onrustbarend en ineens begreep ik ook de ware betekenis ervan. Het is de ouverture tot een heksenjacht. Ik zal dat toelichten.

In de goede oude tijd van Sovjets was het gebruikelijk werkelijke en vooral ingebeelde "tegenstanders" van het regiem (en dat waren er nogal wat zoals we nu weten) met alle middelen zwart en liefst ook nog dood te maken. Dat geschiedde op allerlei manieren: het koele zomerkamp, waar mensen tot in lengte van jaren lekker konden werken en mooie kanalen mochten uitgraven, de psychiatrische inrichting, waar verwarde stompers liefdevol werden opgevangen door begrijpende artsen en lieve, mooie verpleegsters. Ook de media werden ingezet tegen verfoeilijke reactionairen die naar het regime meende iets te weinig fiducia in de socialistische heilstaat hadden. Een foto werd wel eens wat aangepast, een scheldcampagne in de Pravda geplaatst, een beroepsgroep een beetje geplaagd (rijke boeren, intellectuelen (die asociale!), joodse artsen). Het aantal slachtoffers, ach, dat viel mee en het doel heiligt tenslotte de middelen.

Misschien valt nu het kwartje: Die moordenaar was "schaker". Kent u een belangrijke opponent van Poetin die ook schaker is? Vast wel! Juist. Hier wordt in de beste Sovjet-tradities de oude truc toegepast. De moordenaar neerzetten als schaker en dus is de schaker verdacht. Daar gaat onze met de spierballen rollende Grote Roerganger maar snel iets aan doen: Garry, berg je maar; je dagen zijn geteld, je zal eindigen als een Russische tbs-er zonder proefverlof.... Het meest verbijsterd is voor mij nog dat de Telegraaf deze truc niet doorhad en klakkeloos zo'n bericht plaatst. Misschien omdat deze vertolker van de vox populi schakers eigenlijk ook als infame moordenaars ziet?... Wie zal het zeggen.

Geschokt over deze verbijsterende ontdekkingen moest ik uiteraard tot mijzelf komen. Ik was toch geen Fischer, met zijn krankzinnige paranoïde trekken? Nee hoor, gelukkig geen greintje gekte in mij, een nuchtere jurist. Ik schaak alleen maar....

□

<i>varia</i>	Alternatieve feiten	<i>Rob de Vries</i>
--------------	----------------------------	----------------------------

Volgens de huidige ratinglijst hebben Sebastiaan de Jong en Hamilcar Knops dezelfde Elo-rating. Hetzelfde geldt voor Jan Veldhuizen Dingeman van Nies. Maar dat kan helemaal niet! Twee spelers kunnen NIET dezelfde rating hebben, dat kan wiskundig worden bewezen. Kijkt U maar:

We stellen de rating van speler A op x , en die van speler B op y . We bewijzen als volgt dat x niet gelijk kan zijn aan y .

stel dat x en y wel gelijk zijn: $x = y$

vermenigvuldig beide kanten met x : $x^2 = xy$

tel aan beide kanten $(x^2 - 2xy)$ op: $x^2 + (x^2 - 2xy) = xy + (x^2 - 2xy)$

dus: $2x^2 - 2xy = x^2 - xy$

ofwel: $2(x^2 - xy) = 1(x^2 - xy)$

waaruit volgt: $2 = 1$

Dus als $x = y$, dan $2 = 1$. En omdat we allemaal weten dat 2 niet gelijk is aan 1 kan x dus niet gelijk zijn aan y . Uit deze bewijsvoering volgt helaas niet welke van de twee spelers nu de sterkste is. Dus veel schieten we er niet mee op...

Op 11 oktober 2011 speelde ik in de externe competitie met zwart tegen Floris Lantzendörffer. Het was de wedstrijd Promotie 5 - Rijswijk 4, klasse 2A HSB, bord 1.

Zwart heeft **1.., Le7-d8** gespeeld. Met een bepaalde bedoeling natuurlijk. Ik zag dat Bernard Bannink zich in deze stelling verdiepte. Maar later zag ik iets, en Bernard had dat vast al gezien toen de partij nog aan de gang was. In de diagram-stelling (diagram 1) kan wit 2. e5-e6 spelen!! Er dreigt dan 3. Te5+ Kf6 4. Te1+ (aftrekschaak) en de zwarte toren valt.

diagram 1

Zwart kan na 2. e6 wel 2.., f6 spelen, maar dan volgt 3. e7 met stukwinst.

Het lijkt misschien dat zwart na 2. e6 de zet 2..,Tc1 kan proberen, met de bedoeling 3. e7 Lxe7 4. Txe7 Txc3+ maar wit speelt in deze variant geen 3.e7 maar 3. exf7 Le7 4. Txe7 Txc3+ 5. Kg2 en de f-pion promoveert na 5..,Tc8 6. Te8

In de partij speelde wit 2. Kf3 en zwart voerde zijn plan uit met 2.., Lb6 (diagram 2). Als de witte toren naar e2 gaat valt de witte loper na Td3+. Wit speelde daarom 3.Ke2 met als vervolg 3..,Lxe3 4. Kxd1 Lxf4 (diagram 3).

diagram 3

Wit gaat pion e5 verliezen en er ligt dan een lastig lopereindspel in het verschiet. Wit wachtte dat niet af en gaf op, te vroeg lijkt me. Maar altijd prettig om een slechte stelling te winnen! Promotie 5 won deze wedstrijd met 6½ – 1½.

Op 14 maart 2017 speelde ik weer tegen Floris. Het was de wedstrijd Promotie 4 - Rijswijk 3, klasse 1A HSB, bord 7. Zie diagram 4. Wit heeft zojuist 1. Pd4-b3 gespeeld, zwart antwoordde 1 ..., Da5-c7.

diagram 4

Maar wit verraste mij met 2. Pd5! (zie diagram 5) en ik moest kiezen tussen dameverlies voor toren en stuk of verlies van kwaliteit en pion na bijvoorbeeld 2., Db8 3. Pxe7+ Kh8 4. Pxc8.

diagram 5

Later in de partij ontstond de stelling van diagram 7.

diagram 7

Maar wit had de toren op c8 kennelijk overzien en maakte meteen nog een fout met 2. Txd4? Nu verspeelt zwart ook nog een kwal. Zwart sloeg terug met 2., Txd4 (diagram 9).

diagram 9

Ik koos voor 2., Dd7 en het vervolg was 3. Pf6+ (zie diagram 6) 3..., Pxf6 4. Txd7 Pxd7.

diagram 6

Wit maakte hier een grote fout en speelde 1. Pd4? Zwart antwoordde natuurlijk 1., Lxd4 en wit heeft een stuk verspeeld (diagram 8).

diagram 8

En nu is het duidelijk: pion c3 staat gepend door Tc8; wit heeft een volle toren verloren. Wits fouten op twee opeenvolgende zetten (Pd4 en Txd4) doen mij denken aan een dubbele fout bij de opslag in het tennis..

Het vervolg was: 3.Df2 Te4 4. Dd2 Tce8 0-1

En zo had ik alweer een zeer slechte stelling van Floris gewonnen. Deze overwinning had echter weinig gevolgen, want van ons team was ik de enige die won. We leden een dikke nederlaag, geheel tegengesteld aan wat mijn verwachting was voorafgaand aan deze wedstrijd.

□

partijen	Nieuwe ervaringen	Max Kanbier
-----------------	--------------------------	------------------------

Richting het einde van maart kwam Rob naar mij toe met de vraag of ik een stukje wilde schrijven voor de Promoot. Zijn argumenten waren dat het lekker ging in de externe competitie en de zeskamp en dat ik vast wel de tijd had als student om een stukje te typen. Ik zal zeker niet de eerste zijn die op die manier voor het blok wordt gezet en ook niet de laatste, maar als het zorgt dat we dan met zijn allen weer gezellig een avondje kunnen lezen en met een half oog naar onze partijen kijken dan ben ik voor dit soort acties van de redactie! Probleem was alleen nog een onderwerp en zoals jullie aan de titel kunnen zien heb ik die gevonden!

Vorig seizoen heb ik een jaar lang ervaring opgedaan in de eerste klasse van de HSB met P4 (nu weer P5). Ik begon het jaar met een vreselijke en onnodige nederlaag met zwart tegen de Grob opening (1. g4 voor de niet-kenners, waaronder ik zelf). De betreffende speler van SHTV schaakt eigenlijk al jaren niet meer en doet alleen zo nu en dan nog een partijtje. Blijkbaar was hij toch nog te sterk voor mij of in ieder geval op dat moment met die vorm. Na die eerste partij heb ik met 5 remises uit 5 wedstrijden tegen gemiddeld 1850 mezelf gedeeltelijk herpakt en het seizoen afgesloten met een redelijk gevoel.

Het vertrouwen waarmee ik uit de externe wedstrijden kwam gaf ook zo zijn weerslag op mijn spel intern. Periode 2 was ik lekker op dreef in groep 2 en met als resultaat promotie naar groep 1. De jojo-kampioen mocht dan wel Hans zijn, ik kon er ook wat van. Gelukkig was de stijgende lijn vanaf dat moment te pakken met in periode 3 gewoon prima spel en alleen nog maar nederlagen tegen Robby en Bernard. Ik durfde mezelf dan ook bij een bezoek aan Willem Broekman in de zomervakantie (waren toevallig in de buurt met de familie) voor het eerst een stabiele groep 1-speler te noemen al zie ik ook nu nog soms namen degraderen waarvan ik dan toch nog wel schrik. Blankespoor, Mostert, de Jong, van den Berg, beide Minnema's, en dan ook nog eens Ahlers bijna.

Afgelopen zomer heb ik in de zomercompetitie nog een aantal mooie partijen gespeeld met vaak een mooie tijdhandicap. Het heeft me veel geleerd maar dat kwam meestal ook wel door een paar harde klappen. Zo werd ik helemaal van het bord geveegd door de voorzitter en wat jeugdspelers. Het zal niet lang meer duren totdat dat de standaard is want vooral Bram Albertus en Sam van Dongen maken groten sprongen en zullen me in de komende twee, misschien drie jaar toch echt wel voorbij gaan streven. Let op oudjes, de jeugd komt eraan. Kijk maar naar de topscorerslijst. Naast de zomercompetitie heb ik ook op vakantie (diezelfde waarin ik Willem gesproken heb) nog wat rapidtoernooitjes gespeeld in Spanje. Met een score van 11 uit 13 en een TPR boven de 1900 kon ik met een goed gevoel terug naar Zoetermeer.

Op naar dit seizoen. Aan het begin van het seizoen kreeg ik van diezelfde voorzitter die me die zomer van het bord geveegd had de vraag of ik het leuk zou vinden om mee te doen in de welbekende zeskamp. Nadat mijn eerste gedachte was dat hij een grapje maakte en mij duidelijk werd dat dat niet het geval was heb ik ingestemd. Was het slim? Mij uitnodigen voor een gesloten zeskamp met een gemiddelde rating die toch wel in de buurt van 2200 (FIDE van de vijf overige spelers) ligt? Of misschien wel beter, zou ik daar wel aan mee willen doen? Ben je geen veredeld kanonnenvoer, zoals Rogier Zoun vorige jaar met 1½ uit 5? Of de schakers van Promotie in Gibraltar? Om al die vragen te beantwoorden: ja zeker. Je gaat er gegarandeerd een keer af. Je komt zeker in 3 van de 5 partijen verloren te staan, en elke remise zal voelen als een overwinning! Mijn verwachtingen lagen daarom ook laag. Met 1 punt zou ik achteraf tevreden zijn en met een halfje had ik kunnen leven. Aan meer dan een punt durfde ik niet te denken noch dromen.

Aan het begin van het seizoen had ik naast het besluit om mee te doen met de zeskamp ook besloten voor het eerste jeugdteam te blijven spelen. Ik had vorig seizoen zoals al vermeld extern niet kunnen winnen en wilde daar graag verandering in brengen. Daarvoor had ik van te voren gekeken wat voor tegenstand ik kon verwachten op bord 1 en ik was nog positief verrast. Blijkbaar zijn er een hoop spelers die graag een team of klasse lager spelen om lekker veel te winnen.

De eerste externe partij van dit seizoen was voor mij tegen Ton Bodaan. Bord 1, 2de klasse. Zonder te overdrijven hadden wij zomaar in de derde klasse KNSB tegenover elkaar kunnen zitten. Ton Bodaan valt met enige regelmaat in bij DD2 en ik had dit jaar zomaar in Promotie 1 kunnen spelen/invallen. Het woord partij mijd ik bewust want dat was een drama net zoals een seizoen eerder tegen een SHTV-speler. De symmetrie lag er duidelijk bovenop en de eerste test richting de zeskamp was duidelijk een grote afgang, vanaf de opening al. Misschien wel een beetje à la Bulgarije-Nederland met de snelle 1-0. Of IJsland-Nederland.

Terug naar de zeskamp. De eerste partij moest gespeeld worden op 8 november j.l. nadat de loting gedaan zou zijn. Voorbereiden op alle tien de mogelijke partijen leek me niks. Iets voorbereiden wou ik wel dus ik koos voor alle partijen waarbij ik zwart had. Relatief makkelijk omdat ik maar twee systemen hoef voor te bereiden, een op d4 en een op e4. Zoals dat altijd zo zal gaan, toen de loting voltooid was bleek dat ik wit had tegen Rachid Schrik in de eerste ronde, voorbereiding de prullenbak in.

Ronde ① → Max Kanbier - Rachid Schrik, 8 november 2016

Ik had hiervoor eenmaal tegen Rachid gespeeld. Met wit bij het HSB-rapidkampioenschap in Zoetermeer. Ik was toen niet lekker op dreef en verloor heel snel in een Grand Prix Attack. Ditmaal moest dat anders zijn. Dus dan maar een oude variant uit mijn nog jonge hersens halen.

1.e4 c5 2.c4 b6 3.Pc3 Lb7 4.Pf3 d6 5.g3 Pf6 6.d3 e6 7.Lg2 Pbd7 8.O-O Le7 9.Pe1 Dc7 10.Pb5 Db8 11.f4 O-O 12.Pc2 d5

Het kon en mocht niet goed zijn. Dat is het basisprincipe van de Siciliaan met c4 voor wit.

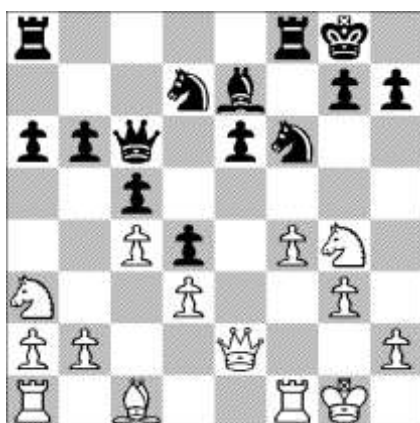
13.e5 Pe8 14.Pe3

Te traag! Uiteraard gewoon cxd5! Bijvoorbeeld:

- 1) 14. cxd5 exd5 15.Df3 Pc7 16.Pxc7 Dxc7 17.Pe3 Tad8 18.Pxd5 Lxd5 19.Dxd5 Pb8 20.De4 Td4 21.De2 +1.2
- 2) 14.cxd5 Lxd5 15.Lxd5 exd5 16.Pe3 Db7 17.Df3 +2.2

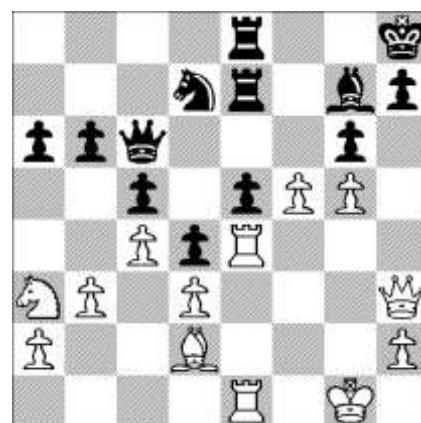
De partij ging verder met:

14... a6 15.Pa3 d4 16.Pg4 Lxg2 17.Kxg2 f5 18.exf6 Pexf6 19.De2 Db7+ 20.Kg1 Dc6

Oeps, weg heerlijke stelling. Hallo paard op a3!

21.Te1 Tae8 22.Ld2 Pxg4 23.Dxg4 Lf6 24.Te4 Te7 25.Tae1 Tfe8 26.Dh3 g6 27.g4 Kh8 28.b3 e5 29.g5 Lg7 30.f5

Ik breek de stelling nu volledig open terwijl ik mijn paard nog lekker op a3 laat staan! Rachid weet daar uitstekend gebruik van te maken.

30... gxf5 31.Dxf5 Tf8 32.Dg4 Tef7 33.T4e2 Df3 34.De4 Dxe4 35.dxe4 Tf3 36.h4 h5 37.Tg2 Th3 38.Th2 Txh2 0-1

Misschien liet ik het zelf wel wat harder instorten dan nodig, maar Rachid bleef de juiste zetten spelen in tijdnoed en gaf het niet meer weg.

Voor partij 2 wist ik dat ik tegen Paul moest met zwart. Ik was al een tijdje aan het voorbereiden toen ik een week ervoor ook tegen Paul moest met zwart voor de interne competitie. Gelukkig wist ik het een en ander te vermijden aan theorie, niet zonder mijn oorspronkelijke plan te onthullen, en kon ik rustig gaan schaken. Blijkbaar dacht Paul daar anders over en na een zet of 30 sloopte hij mijn hele stelling zoals alleen Paul dat kan. Dit keer kreeg ik helaas niet zo'n ander typisch Paul-foutje waardoor je opeens weer terug in de partij kan komen. Weer een goede generale... De partij uit de zeskamp zelf was misschien nog wel erger, ik werd weggetikt met zwart uit een doorschuif-variant van het Frans. Ach kijk ook maar zelf:

Ronde ② → Paul van der Werve - Max Kanbier, 20 december 2016

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pc3 Pf6 4.e5 Pfd7 5.f4 c5 6.Pf3 Pc6 7.Le3 Db6 8.Dd2 cxd4 9.Pxd4

Vooralsnog loopt het prima. Ik wou hier op b2 slaan en dan kijken of ik met dat pionnetje meer kansen zou hebben. Achteraf kon het prima maar tijdens de partij durfde ik het uiteindelijk toch niet aan. Na het zien van de stelling was ik te bang voor zetten als Tb1, Pbd5, etc.

9... Pxd4 10.Lxd4 Lc5 11.Pa4

Pff wat sta ik hier slecht. Dit wordt een korte en pijnlijke avond.

**11... Dc6 12.Pxc5 Pxc5
13.Db4 Pa6 14.Da3 Pc7
15.O-O-O b6 16.g4 Ld7 17.f5**

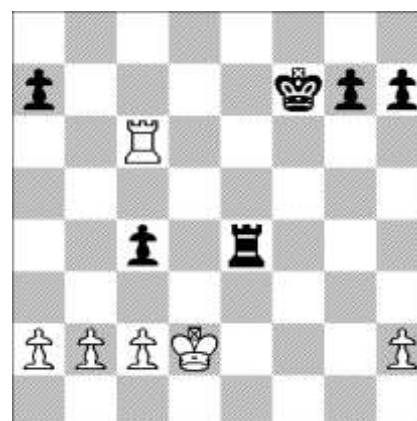

Volgens mij was deze zet te vroeg en ik zat direct op het puntje van mijn stoel. Dit was mijn kans op de remise en misschien wel meer!

**17... exf5 18.e6 Pxe6 19.gxf5 Pxd4 20.Txd4 Lxf5 21.Ld3 Le6
22.Te1 Dc5**

Geeft het voordeel weg maar was mijn weg naar remise. Nu ik dit schrijf zou ik een hele andere afweging maken maar aan het begin van het jaar noemde ik dat een prestatie van jewelste!

**23.Dxc5 bxc5 24.Txd5 Tc8 25.Lf5 Ke7 26.Tee5 c4 27.Ta5 Tc7
28.Lxe6 fxe6 29.Ta6 Td8 30.Texe6+ Kf7 31.Ted6 Te8 32.Kd2 Te4
33.Tac6 Txc6 34.Txc6**

Op dit niveau zou het al potje remise moeten zijn (computer geeft al 0.0). Echter ik wist wat ik moest doen. Toreneindspel met (potentiële) vrijpionnen op verschillende vleugels is gewoon een race. En dat ging ik doen! "GAAN, GAAN, GAAN!" waren mijn gedachten weet ik nog.

34... Th4 35.Kc3 Txh2 36.Txc4 g5 37.Kd3 h5 38.Tc6

Wat is Paul aan het doen? Het is toch een race?

38... g4 39.Ke3 g3 40.Tc7+ Kf6 41.Txa7 h4 42.Ta8 g2 43.Tg8 h3 0-1

Pfff... Het eerste punt was binnen, ondanks de opening.

Richting de derde partij van de zeskamp tegen Bernard begon ik weer te winnen. Extern stond ik onderhand op 6 uit 7 en het vertrouwen begon terug te keren. De openingen bleken wat passief en vaak ook met een groot lek maar dat kwam altijd wel goed tegen spelers van het kaliber tot 1850. Tegen Bernard moest en zou dat anders gaan. Ik wou een solide maar niet passieve stelling, echter had ik voor een voorbereiding geen tot nauwelijks tijd.

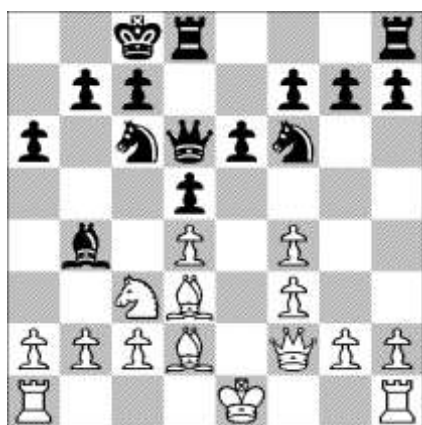
Ronde ③ → Max Kanbier - Bernard Bannink, 14 februari 2017

Welke opening ken ik met weinig theorie maar wel solide? De Bird (achteraf bleek daar niks van te kloppen...).

1.f4 d5 2.Pf3 Lg4 3.d3

Mijn gebrek aan kennis is hier al duidelijk. Spelers die ooit of met regelmaat de Bird gespeeld hebben weten dat hier e3 duidelijk de beste zet is.

3... Lxf3 4.exf3 e6 5.Pc3 Pf6 6.De2 Pc6 7.Df2 Lb4 8.Ld2 a6 9.d4 Dd6 10.Ld3 O-O-O

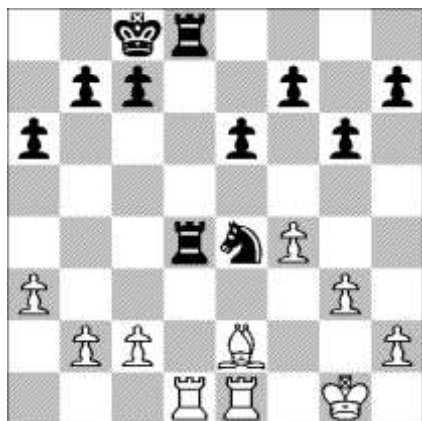

Pff. Nu al een aantal keer goed weg gekomen (het lek in deze variant lag bij de zet 7 en 8 met d4 voor zwart, wint praktisch op slag). Misschien daarom wel een goed moment om de denktank in te gaan. Ik kijk naar kort, zie dat het niet kan. Dan kijk ik naar lang, dat staat me niet aan. Koning in het midden laten? Nee daar gaan we niet aan beginnen dus we gaan... kort.

11.O-O Pxd4

Bernard ziet het maar daar ging ik dan ook wel vanuit.

12.a3 Lc5 13.Le3 Pxf3+ 14.Dxf3 Lxe3+ 15.Dxe3 d4 16.De5 dxc3 17.Dxc3 Dd4+ 18.Dxd4 Txd4 19.g3 Thd8 20.Tfe1 g6 21.Tad1 Pe4 22.Le2

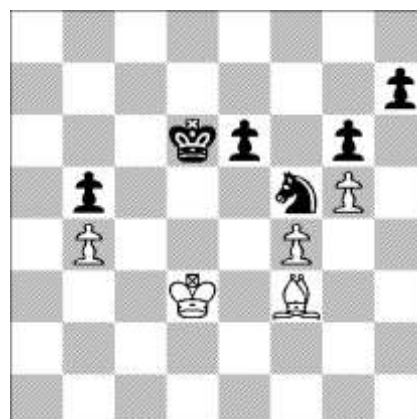

Een toreneindspel wordt het niet. Loper tegen paard wel. Het moet maar. Op de gang waren de opmerkingen al van dat ik wel kon opgeven en gek was het nog door te spelen. Gelukkig was er voetbal op de buis. Iets van afleiding voor de uren mentale marteling.

22... Txd1 23.Txd1 Txd1+ 24.Lxd1

Vanaf hier even een fast forward naar het belangrijkste moment van de partij en het enige moment dat Bernard een concrete winstvariant had.

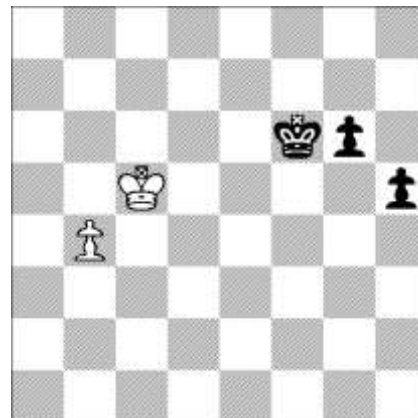
24... b6 25.Le2 a5 26.Kg2 Kd7 27.Kf3 Pd6 28.Ke3 c5 29.b3 Pf5+ 30.Kd3 b5 31.c3 Kd6 32.b4 axb4 33.axb4 cxb4 34.cxb4 Pe7 35.Kd4 Pc6+ 36.Ke3 Pa7 37.Ke4 f6 38.h4 Kc6 39.g4 Pc8 40.g5 Pd6+ 41.Kd4 Pf5+ 42.Kc3 fxc5 43.hxc5 Kb6 44.Lg4 Kc6 45.Lf3+ Kd6 46.Kd3

Als ik u vertel dat hier zwart een concrete winst heeft dan zult u me vast en zeker geloven maar ik daag u uit het te berekenen

De variant:

46... Pe7 47.Kd4 Pd5 48.Lxd5 exd5 49.Ke3 Ke6 50.Kd4 Kf5
51.Kxd5 Kxf4 52.Kc5 Kxg5 53.Kxb5 h5 54.Kc5 Kf6 1-0

Kc6 en Kd6 kunnen niet wegens of promotie met schaak of simpele afwikkeling naar een eindspel met alleen nog de g-pion. Zwart loopt dus gewoon het vierkant in van de witte pion. Alle andere varianten zijn makkelijk uit te rekenen, maar ik denk dat Bernard gemist had dat hij nog in HET vierkant stond. Wie trouwens niet?

46... e5 47.fxe5+ Kxe5 48.Lc6 Pd6 49.Ld7 Kd5 50.Ke3 Ke5 51.Kd3 Pf7 52.Lxb5 Pxd5 53.Ke3 Pe6
54.Lf1 Pf4 55.b5 g5 56.Kf3 h5 57.b6 Kd6 58.Ke4 Pe6 59.Kf5 g4 60.b7 Pg7+ 61.Kg6 Kc7 62.Kxg7 h4
63.Kg6 h3 64.Kg5 1/2-1/2

Al zeg ik het zelf, ik was trots op een remise tegen een titelhouder na zo'n eindspel.

Partij 4 was tegen Robby. De vorige partij, ronde 1 intern dit seizoen, werd remise. Hij zou er dus op gebrand zijn te winnen. Ik had verwacht dat hij me snel onder druk zou zetten met de zwarte stukken net zoals Bernard.

Ronde 4 → Max Kanbier - Robby Kevlishvili, 14 maart 2017

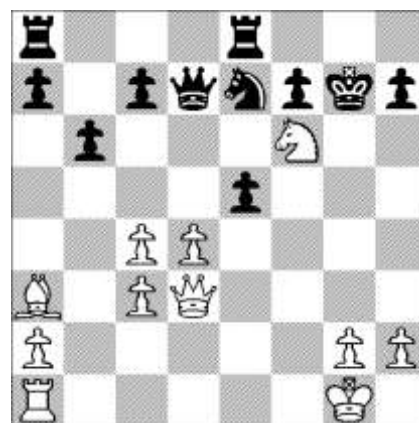
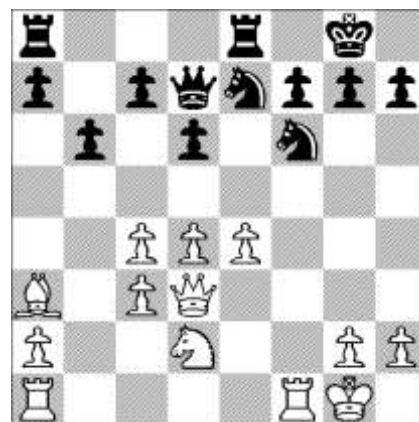
Openingen blijven een hekel puntje dus moest er maar weer wat uit de hoge hoed getoverd worden. Intern had ik tegen Han een poging gedaan met de Grob opening (eerder vermeld). Die bleek mij niet echt te liggen. Verder was de Bird, elke opening met e4 en d4 uitgesloten. Dan hou ik alleen nog c4 over. Dat zou hem dam maar moeten worden.

1.c4 e5 2.Pc3 Lb4 3.e3 Lxc3 4.bxc3 Pc6 5.d4 d6
6.Pf3 Lg4 7.Le2 Pf6 8.La3 e4 9.Pd2 Lxe2 10.Dxe2 b6
11.O-O O-O 12.f4 exf3 13.Dxf3 Dd7 14.e4

Ik heb een gelijkwaardige stelling met het centrum en actief spel. Doel bereikt.

16.e5 dxe5 17.Txf6 gxf6 18.Pe4 Kg7 19.Pxf6

Op hoop van zegen. Kxf6 kon ik niet breken. Maar een ding wist ik wel, als ik zou verliezen zou het met opgeheven hoofd zijn. Achteraf bleek het voldoende voor een waarde van 0.0 na wat langer rekenen.

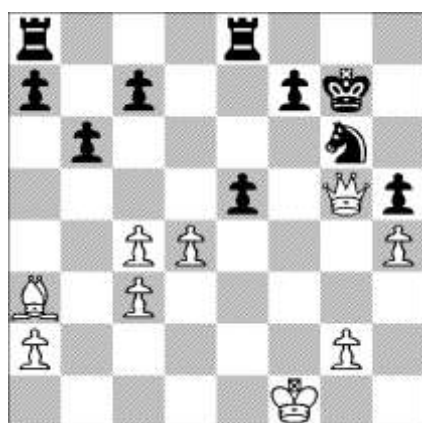

Kxf6 kan maar de koning eindigt dan op e5 via
 19. ... Kxf6 20.dxe5+ Ke6 21.Dh3+ Pf5
 22.Tf1 Kxe5 =?

Die variant had ik voor het eerste deel ook berekend.
 Computerwaarde 0.0 zoals ik al zei... maar wil een
 mens dit spelen met zwart? Ik in ieder geval niet, geef
 mij toch maar wit. Denk dat Harrie zelfs jaloers zou
 worden op de witspeler.

19... Df5 20.Dg3+ Pg6 21.Tf1 Dxf1+ 22.Kxf1 Kxf6 23.h4 h5 24.Dg5+ Kg7

Onderhand blijkt mijn offer goud waard te zijn geweest. Hier stond ik
 uitstekend; g4 is gewoon "de zet" waar de stelling om roept. Gek
 genoeg durfde ik het niet. Misschien omdat ik mijn remise al zag en ik
 het risico niet durfde te nemen.

25.Lc1 exd4

En weer g4! De variant is hetzelfde met hxg4 en dan gewoon h5.

**26.cxd4 Te4 27.d5 Tae8 28.Kg1 Te1+ 29.Kh2 T8e4
 30.Lb2+ Kh7 31.Df6**

Ik dreig mat, zwart moet haast wel eeuwig schaak geven.

31... Txh4+ 32.Kg3 Tg4+ 33.Kh2 Th4+ 34.Kg3 Tg4+ 35.Kh2 Rh4+ 36.Kg3 ½-½

Remise tegen een IM en ik durf toch wel te zeggen tegen het grootste talent van de vereniging.

Als laatste moest ik tegen Maarten. Maarten is een speler waar ik in de jeugd alleen maar mooie
 verhalen over heb gehoord en in ieder geval voor mijn gevoel werd afgeschilderd als groot talent en
 uitstekende schaker, net zoals Pauline trouwens. Verder heb ik Maarten de afgelopen jaren eigenlijk niet
 tot nauwelijks zien schaken en keek ik daarom misschien wel meer op tegen Maarten dan tegen Bernard
 of Robby. Toch wou ik nog wel een poging tot winst doen, met zwart. Winst zou namelijk een derde plek
 opleveren en een mooie ereplaats in mijn eerste deelname.

Ronde 5 → Maarten van Zetten - Max Kanbier, 4 april 2017

1.d4 f5 2.Pc3 Pf6 3.Lg5 e6 4.e4

Mijn eerste partij in het klassieke tempo met het Hollands.
 Uiteraard een variant die ik niet ken maar gelukkig wel kan
 oplossen door na te denken.

**4... fxe4 5.Pxe4 Le7 6.Lxf6 Lxf6 7.Pf3 d5 8.Pc5 O-O 9.c3 Te8
 10.Dd2 Dd6 11.Lb5 c6 12.Le2 b6 13.Pd3 Pd7**

Ik heb het wit voordeel geneutraliseerd maar veel zit er niet meer
 in, ook niet voor zwart.

**14.O-O e5 15.dxe5 Pxe5 16.Pfxe5 Lxe5 17.Pxe5 Txe5
 18.Lf3 La6 19.Tfe1 Tae8 20.g3 ½-½**

Remise zonder dat de computerwaarde meer dan een half puntje heeft afgeweken van een gelijke
 stelling.

De drie remises samen met mijn overwinning op Paul zetten mijn totaal op $2\frac{1}{2}$ uit 5: 50%. Ver boven welke verwachting die ik dan ook had. Wel durf ik zelf ook de nuance te maken dat ik in de 3 partijen waar ik punten heb gepakt gewoon eerst minder heb gestaan. $1\frac{1}{2}$ uit 5, misschien zelfs wel 1 uit 5 had meer recht gedaan aan mijn spel. Vrouwe Fortuna lacht mij toe met een 4de plaats in de zeskamp.

Of ik volgend jaar weer in de zeskamp mag/zal spelen? Wie zal het weten?

□

De uitslagen en eindstand van de zeskamp:

	FM Bernard Bannink	Max Kambier	IM Robby Kevlishvili	CM Rachid Schrik	Paul van der Werve	Maarten van Zetten	punten	pos.
FM Bernard Bannink	---	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	5 ^e
Max Kambier	$\frac{1}{2}$	---	$\frac{1}{2}$	0	1	$\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	4 ^e
IM Robby Kevlishvili	1	$\frac{1}{2}$	---	1	1	$\frac{1}{2}$	4	1 ^e
CM Rachid Schrik	1	1	0	---	1	$\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	2 ^e
Paul van der Werve	$\frac{1}{2}$	0	0	0	---	0	$\frac{1}{2}$	6 ^e
Maarten van Zetten	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	---	3	3 ^e

varia	Servië [2]	Henk Alberts
--------------	-------------------	-------------------------

Pagina 23: "Rechts op de foto de Minister van Jeugd en Sport Alisa Marić, die ook nog een partijtje schaak met Polgar speelde."

Was het u opgevallen? Met Alisa Marić heeft Servië een tweede sterke schaakspeler in de regering. Alisa Marić is meester en vrouwen-grootmeester. Haar tweelingzus Mirjana Marić is eveneens vrouwengrootmeester.

In 1985 werd Alisa Marić wereldkampioen bij de meisjes tot 16 jaar en in 1986 kampioen van Joegoslavië bij de vrouwen. In 1990 won ze samen met Xie Jun het kandidatentoernooi voor het wereldkampioenschap bij de vrouwen. De daarop volgende tweekamp met Xie Jun om het wereldkampioenschap verloor ze met $2\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$. In 2000 haalde Alisa Marić de halve finale van het knock-outtoernooi om het wereldkampioenschap; ze verloor daarin van Qin Kanying. Op 27 juli 2012 werd ze minister van Jeugd en Sport van Servië.

□

Oplossingen problemen

Kort maar krachtig (blz. 1)

[A] 1. ... Te1+ 2. Kxe1 (2. Pxe1 Dxf2#) 2. ... Lxf2+ 0-1 (3. ... Dxc4)	[B] 1. Txd5 exd5 2. Pf5+ Ke6 3. Pe3 1-0 (torenwinst)	[C] 1. Tg6 fxg6 2. Txh6+ gxh6 3. Dxb6# mat
---	---	---

Wit/zwart speelt en wint (blz. 14)

Stelling 1 1. b7 Kxb7 2. a6+ Kb8 3. De8+ Dc8 4. Db5+ Ka8 5. Dc6+ Kb8 6. Kc1 D-willekeurig 7. Db7# mat	Stelling 2 1. Pe6 fxe6 2. Lxe6+ Tf7 3. Lxf7+ Kxf7 4. Txh7+ Ke6 5. Dc6+ Ke5 6. Td7 1-0
Stelling 3 1. ... Txb2 2. Dxb2 Txg3+ 3. Kh2 (3. Kf2 Tg2+ 0-1) (3. Kf1 Txf3+ en snel 0-1) 3. ... Dg4 4. Thg1 Th3#/Dh3# mat	Stelling 4 1. Dxb6+ Kxb6 2. Th1+ Kg7 3. Th7+ Kf8 4. Txd8+ De8 5. Txe8+ Kxe8 6. Txa7 1-0
Stelling 5 1. ... Lxf2+ 2. Kxf2 Lb1+ 3. Kg1/g3 Dxe1# mat	Stelling 6 1. Ld6 Txd6 (1. ... Dxd6, 2. Dxf7#) 2. Tc8+ Td8 3. Txd8+ Dxd8 4. Dxf7# mat
Stelling 7 1. Da5 Tf8 2. Dg5 g6 3. Dh6 1-0	Stelling 8 1. ... De1+ 2. Txe1 Pf2+ 3. Kg1 Pxb3+ 4. gxb3 hxb3 0-1

Agenda t/m zomer 2017

april 2017

di	18 april	[29] periode 3 - ronde 6	
vr	21 april		Scheve Toren 3 - Promotie 7
di	25 april	[30] periode 3 - ronde 7	

mei 2017

di	2 mei	[31] periode 3 - ronde 8	
za	6 mei		Santpoort 2 - Promotie 1
di	9 mei	[32] periode 3 - ronde 9	
di	16 mei	[33] periode 3 - ronde 10	
di	23 mei	[34] periode 3 - ronde 11	
di	30 mei	[35] periode 3 - ronde 12	

juni 2017

di	6 juni	rapid- drie- daagse	ronde 1 + 2 + 3	
di	13 juni		ronde 4 + 5 + 6	
di	20 juni		ronde 7 + 8 + 9	
di	27 juni	zomercomp.	ronde 1 + 2	

juli 2017

di	4 juli	zomer- competitie	ronde 3 + 4	
di	11 juli		ronde 5 + 6	
di	18 juli		ronde 7 + 8	
di	25 juli		ronde 9 + 10	

augustus 2017

di	1 aug	zomer- competitie	ronde 11 + 12	
di	8 aug		ronde 13 + 14	
di	15 aug		ronde 15 + 16	
di	22 aug		ronde 17 + 18	
di	29 aug		ronde 19 + 20	

september 2017

di	5 sept	opening seizoen 2017-2018	
----	--------	----------------------------------	--